

Wijziging Wet SUWI in verband met de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur

Memorie van toelichting

Inhoud

Algemeen	1
1. Inleiding	1
2. Reikwijdte en afbakening wetsvoorstel	2
2.1 Huidige regionale samenwerking.....	3
2.1.1 Regionale samenwerking bij (bieden van) dienstverlening	3
2.1.2 Regionale samenwerking in de toeleiding naar werk	3
3. Hoofdpijnen van het voorstel	4
3.1 Publiek-private samenwerking bij regionaal arbeidsmarktbeleid	4
3.1.1 Governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid	4
3.1.2 Structurele ondersteuning van de regionale samenwerking	7
3.2 Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum	8
3.3 Meer centraal stellen van de ondersteuningsbehoeften van werkzoekenden en werkgevers..	9
3.3.1 Samenwerking publieke werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening	10
3.3.2 Mogelijkheid om UWV-dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten.....	11
3.3.3 Inzet re-integratietrajecten voor mensen in de WW	11
3.3.4 Uitzondering op de verplichte uitbesteding van re-integratie op de re-integratiemarkt	12
3.4 Gegevensverwerking	13
3.4.1 Governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid	14
3.4.2 Structurele ondersteuning van de regionale samenwerking	14
3.4.3 Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum.....	14
3.4.4 Samenwerking publieke werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening	15
3.4.5 Mogelijkheid om UWV-dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten.....	15
3.4.6 Inzet re-integratietrajecten voor mensen in de WW	16
3.4.6.1 Gegevensuitwisseling scholingspartijen	16
3.4.7 Uitzondering op de verplichte uitbesteding van re-integratie op de re-integratiemarkt	16
4. Overige wijzigingen	16
5. Verhouding tot hoger recht	16
6. Gevolgen	18
6.1 Regeldruk	18
6.2 Doenvermogen en burgerperspectief.....	19
6.3 Gevolgen voor de verwerking van persoonsgegevens	19
7. Uitvoering en financiële gevolgen	20
8. Advies en consultatie	22
8.1 Adviescollege toetsing regeldruk.....	22
8.2 Autoriteit Persoonsgegevens	22
8.3 Internetconsultatie.....	22
9. Monitoring en evaluatie	22
10. Inwerkingtreding	22
Artikelsgewijs	23

Algemeen

1. Inleiding

Werk is een essentieel onderdeel van het leven van mensen en de basis van bestaanszekerheid. Het hebben van betaald werk is goed voor economische zelfstandigheid en heeft tal van andere voordelen zoals zingeving en sociale ontwikkeling.

Om de arbeidsmarkt toekomstbestendig te maken heeft het vorige kabinet in het coalitieakkoord verschillende maatregelen voor de arbeidsmarkt afgesproken. Binnen een breed pakket aan maatregelen is gezocht naar een goede balans tussen het realiseren van meer zekerheid voor werkenden en meer wendbaarheid voor werkgevers.¹ Het rapport van de Commissie Regulering van Werk² en het SER middellangetermijnadvies 2021–2025³ vormen daarbij een belangrijke leidraad. Binnen het thema "Altijd uitzicht op nieuw werk" zijn maatregelen ingezet gericht op het stimuleren van leven lang ontwikkelen (LLO) en het begeleiden van mensen naar werk. De maatregelen hebben als doel mensen, die geen werk hebben of van baan moeten veranderen, de zekerheid te geven dat er uitzicht is op nieuw werk. Het huidige kabinet heeft in het regeerprogramma⁴ verschillende maatregelen afgesproken gericht op het vergroten van de bestaanszekerheid, waaronder maatregelen gericht op werkzekerheid.

Het grootste deel van de mensen heeft werk en kan zelfstandig de overstap naar ander duurzaam werk maken als de situatie daar om vraagt. Het kabinet constateert dat het een groep (werkende) werkzoekenden niet lukt om zelfstandig duurzaam aan het werk te blijven of te komen, ondanks de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Publieke en private arbeidsmarktdienstverlening bieden in die gevallen ondersteuning met als doel de vraag naar en het aanbod van werk bij elkaar te brengen, om werkloosheid te voorkomen of zo kort mogelijk te laten zijn, en bedrijven te voorzien van voldoende gekwalificeerd personeel.

Van-werk-naar-werk-trajecten zijn een belangrijk instrument om mensen die hun baan dreigen te verliezen, tijdig naar nieuw werk te begeleiden. Inspanningen van werknemers en werkgevers kunnen bijdragen aan een meer vloeiende overstap tussen banen, waarmee het risico op werkloosheid kan worden verminderd.

De publieke dienstverlening aan werkloze werkzoekenden is veelal gekoppeld aan de inkomenssituatie (WW, WIA, Wajong, bijstand of geen inkomen) van de werkzoekenden. De inzet van dienstverlening wordt in sommige gevallen beperkt door de wettelijke mogelijkheden, waardoor sommige werkzoekenden niet de meest passende ondersteuning kan worden geboden. Voor deze mensen is vanwege de ondersteuningsbehoefte dienstverlening nodig aanvullend op de op dit moment bestaande wettelijke mogelijkheden.

Publieke en private partijen hebben eigen ingangen tot hun dienstverlening. Het aanbod van en de toegang tot de arbeidsmarktdienstverlening is versnipperd waardoor mensen onvoldoende inzicht in de beschikbare dienstverlening hebben, met als gevolg dat zij niet altijd de juiste dienstverlening ontvangen.

Het kabinet zet in op betere matching op de arbeidsmarkt. Dit wetsvoorstel richt zich op de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur en heeft als doel werkenden, werkzoekenden en werkgevers toegang te bieden tot passende, herkenbare en laagdrempelige dienstverlening op het gebied van werk en scholing, en draagt daarmee bij aan snellere, betere en duurzamere matches op de arbeidsmarkt. De focus daarbij ligt op het versterken van de samenwerking in de regionale arbeidsmarkt en het wegnemen van belemmeringen om passende dienstverlening te bieden.

Publieke en private organisaties, zoals Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV), gemeenten, werknemers- en werkgeversorganisaties, Samenwerkingsorganisatie Beroepsoponderwijs Bedrijfsleven (SBB) en onderwijsinstellingen spannen zich, vanuit de afzonderlijke verantwoordelijkheden, in om mensen te begeleiden naar passend werk of (arbeidsmarktgerichte) scholing. Daarnaast spelen organisaties als sociaal ontwikkelbedrijven, intermediaire organisaties en re-integratiebedrijven hierin een belangrijke rol. Binnen de arbeidsmarktinfrastructuur werken deze organisaties op verschillende niveaus en in verschillende vormen samen, met ieder zijn eigen verantwoordelijkheden en expertise.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 29544, nr. 1176.

² Commissie Regulering van Werk, *In wat voor land willen wij werken?*, 23 januari 2020.

³ Sociaal-Economische Raad, *Sociaal-economisch beleid 2021-2025: Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving*, juni 2021.

⁴ Kamerstukken II 2023/24, 36471, nr. 96.

Veel van de samenwerkingen zijn op het niveau van de arbeidsmarktregio's, het niveau waar werkzoekenden en werkgevers elkaar veelal zoeken en vinden. Nederland kent 35 arbeidsmarktregio's, welke jaarlijks worden vastgesteld in het Besluit Werkgebieden UWV. De regionale indeling is voortgekomen uit de regionale samenwerking tussen UWV en gemeenten. Binnen deze indeling bestaan en bestonden diverse publiek-private samenwerkingen, zowel strategisch in de vorm van bijvoorbeeld regionale stuurgroepen, als meer gericht op het bieden van dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers zoals tot 1 januari 2025 de Leerwerkloketten en de regionale mobiliteitsteams.

Ondanks de inzet van, en de samenwerking tussen, de verschillende organisaties ervaren werkzoekenden, werkenden, werkgevers en de organisaties zelf knelpunten in de bestaande arbeidsmarktdienstverlening. Door de samenwerking tussen partijen in de arbeidsmarktinfrastructuur te versterken, wordt de dienstverlening vanuit deze samenwerking verbeterd en toegankelijker. Hierdoor kunnen werkzoekenden, werkenden en werkgevers beter ondersteund worden op de arbeidsmarkt. Naar aanleiding van een aantal knelpunten in de huidige arbeidsmarktinfrastructuur (waaronder de arbeidsmarktdienstverlening), zijn meerdere beleidsmaatregelen uitgewerkt om de arbeidsmarktinfrastructuur te versterken, zoals in de Kamerbrief van 29 april 2024 beschreven.⁵

De arbeidsmarktinfrastructuur biedt werkzoekenden die dat nodig hebben passende dienstverlening om (ander) werk te vinden of werk te behouden. Daarnaast krijgen werkgevers door betere dienstverlening aan werkgevers, beter zicht op werkzoekenden en kunnen zich daardoor beter aanpassen aan de veranderende arbeidsmarkt. Door werkzoekenden en werkgevers beter te ondersteunen op de arbeidsmarkt, kunnen kansen op de arbeidsmarkt beter worden benut, wat van belang is voor een wendbare economie.

Met dit voorstel worden reeds bestaande bevoegdheden verder uitgewerkt en nieuwe bevoegdheden voorgesteld om de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur te realiseren. Het voorstel is een uitkomst van een brede beleidsvorming en uitwerking door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) met de Ministeries van Economische Zaken (EZ) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), publieke en private (uitvoerings)organisaties, werknemers- en werkgeversorganisaties (via de Stichting van de Arbeid), Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en onderwijsinstellingen, sociaal ontwikkelbedrijven, brancheorganisaties, intermediaire organisaties en re-integratiebedrijven.

2. Reikwijdte en afbakening wetsvoorstel

Door middel van dit wetsvoorstel wordt de Wet SUWI gewijzigd. Deze wet regelt voor een belangrijk deel de inrichting en organisatie van het stelsel rondom de uitvoering van de sociale zekerheid, om mensen te voorzien van werk en bestaanszekerheid. De wet ziet onder meer op de algemene taken van UWV en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Voor UWV regelt de wet meer specifiek de taken in verband met uitkeringsverstrekking en de re-integratie en arbeidsbemiddeling van personen. Daarnaast bevat de wet onder andere regels voor de aansturing van UWV en SVB, de wijze waarop UWV, SVB en gemeenten samenwerken én de gegevensverstrekking aan, door en tussen deze partijen. In de sociale zekerheid worden deze drie partijen ook wel aangeduid als de 'SUWI-partijen'. Naast de Wet SUWI zijn er materiewetten die specifieke onderdelen van de sociale zekerheid regelen, zoals de Werkloosheidswet (WW), de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) en de Participatiewet. Dit wetsvoorstel heeft geen betrekking op SVB.

Hoewel de Wet SUWI vooral de publieke taakuitvoering regelt, ziet deze wijziging ook op de regionale publiek-private samenwerking bij arbeidsmarktbeleid. Met dit wetsvoorstel wordt beoogd de reeds bestaande (regionale) publiek-private samenwerking meer vorm te geven en daarnaast grondslagen en taken te creëren of uit te breiden waarmee de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en samenwerking bij het bieden van passende dienstverlening worden versterkt. Deze grondslagen en taken kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (Besluit en Regeling SUWI) nader worden uitgewerkt en vormgegeven. Deze systematiek ligt in het verlengde van de wijze waarop binnen het SUWI-stelsel (samen)gewerkt wordt. Dit biedt de gelegenheid om de invulling en de uitwerking samen met SUWI-partijen verder vorm te geven.

⁵ Kamerstukken II 2023/24, 33566, nr. 109.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: de minister) heeft ten aanzien van de verschillende SUWI-partijen verschillende verantwoordelijkheden. UWV is een zelfstandig bestuursorgaan waarvoor ministeriële verantwoordelijkheid geldt, de gemeenten hebben een eigen bestuurlijke positie in het staatsbestel. De minister is, ondanks de eigen verantwoordelijkheid van gemeenten, verantwoordelijk voor de keten van werk en inkomen als geheel. Gezien deze verantwoordelijkheid kan de minister de samenwerking, zowel in relatie tot UWV als de colleges van burgemeester en wethouders, richting geven met behulp van de voorgestelde wetswijzigingen. Met de in dit wetsvoorstel voorgestelde wijzigingen wordt onder meer de samenwerking tussen publieke en private organisaties op het gebied van arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdienstverlening verder verankerd. Hiermee wordt de gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel publieke als private partijen om de arbeidsmarktinfrastructuur als geheel zo goed mogelijk te laten functioneren ondersteund.

2.1 Huidige regionale samenwerking

De huidige regionale samenwerking bij het bieden van dienstverlening (samenwerking tussen UWV en gemeenten, zie 2.1.1 hieronder) en de regionale samenwerking in de toeleiding naar werk (samenwerking tussen UWV en gemeenten met medebetrokkenheid van werknemers- en werkgeversorganisaties, zie 2.1.2 hieronder) vindt zijn grondslag in SUWI wet- en regelgeving. Voornoemde samenwerking wordt middels dit wetsvoorstel uitgebreid en verder vormgegeven. Hiermee worden de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en de (regionale) publiek-private samenwerking versterkt.

2.1.1 Regionale samenwerking bij (bieden van) dienstverlening

UWV en gemeenten werken samen ten aanzien van de registratie van werkzoekenden en vacatures met behulp van de elektronische voorzieningen. Ook werken zij in de arbeidsmarktregio's samen bij de dienstverlening aan werkgevers en het verrichten van taken met betrekking tot de regionale arbeidsmarkt (Artikel 10, huidig eerste lid, van de wet SUWI).

Als onderdeel van maatregelen⁶ gericht op het aan het werk helpen van mensen met een beperking, zijn per 2021 in Besluit SUWI nadere bepalingen opgenomen over de inhoud en de organisatie van publieke dienstverlening aan werkgevers, geldend voor alle arbeidsmarktregio's.⁷ Gemeenten en UWV bieden in elke arbeidsmarktregio één gezamenlijk aanspreekpunt voor werkgevers voor publieke werkgeversdienstverlening, dat in elke arbeidsmarktregio in ieder geval hetzelfde basispakket aan dienstverlening biedt. Met het bieden van één gezamenlijk aanspreekpunt wordt de toegang tot de werkgeversdienstverlening vanuit het werkgeversservicepunt in de desbetreffende arbeidsmarktregio en de continuïteit in het contact met de werkgever geborgd. Hiermee wordt bewerkstelligd dat werkgevers bij het aanbieden van werkplekken aan de brede doelgroep werkzoekenden van UWV en de gemeenten, één herkenbaar, gezamenlijk, publiek aanspreekpunt hebben en weten welke publieke dienstverlening zij kunnen verwachten.

Binnen elke arbeidsmarktregio is een centrumgemeente (in artikel 2.4 Besluit SUWI), die bij ministeriële regeling per arbeidsmarktregio wordt vastgelegd.⁸ De centrumgemeente is belast met de functionele regie op de regionale samenwerking. Het is aan de centrumgemeente om het samenwerkingsproces, dat moet leiden tot een regionaal arbeidsmarktbeleid, vorm te geven. De regierol houdt in dat de centrumgemeenten fungeren als initiator van de regionale samenwerking en dat zij de organisatie en de inrichting van deze regionale samenwerking faciliteren. In het kader van de regionale samenwerking zijn de centrumgemeenten belast met het beheer van financiële middelen die ter beschikking worden gesteld ten gunste van de regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio's. Het gaat om incidentele en structurele middelen die SZW verstrekt aan de centrumgemeenten voor diverse beleidsdoelen in de arbeidsmarktregio's.

2.1.2 Regionale samenwerking in de toeleiding naar werk

Als onderdeel van het Sociaal Akkoord hebben het kabinet en werkgevers- en werknemersorganisaties in 2013 afspraken gemaakt over het aan het werk helpen van mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgevers.⁹ Ook is de afspraak gemaakt dat werkgevers- en werknemersorganisaties samen met gemeenten en UWV in regionale

⁶ Breed Offensief, Kamerstukken II 2017/18, 34352, nr. 138.

⁷ Stb. 2020, 228.

⁸ Stcrt. 2020, 52452.

⁹ Kamerstukken II 2012/13, 33566, nr. 15.

samenwerkingsverbanden, verder aangeduid als regionale Werkbedrijven, invulling geven aan een eenduidige regionale aanpak voor bedrijven en mensen met een arbeidsbeperking. Bij de uitwerking van de afspraken van het Sociaal Akkoord is afgesproken om de vorming van de 35 regionale Werkbedrijven wettelijk te verankeren. Deze verankering is opgenomen in de Invoeringswet Participatiewet.¹⁰ Vanaf 2015 is in artikel 10a van de Wet SUWI bepaald, dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (AMvB) regels worden gesteld over de samenwerking tussen gemeenten en UWV en de medebetrokkenheid van werkgevers- en werknemersorganisaties bij de uitvoering van het toeleiden naar werk van personen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen (artikel 7 van de Participatiewet).¹¹ Deze samenwerking is verder uitgewerkt in artikel 2.3 van Besluit SUWI, met als doel regionale samenwerkingsverbanden te laten ontstaan en verder vorm te geven.¹² Het was een bewuste keuze om voor de regionale samenwerkingsverbanden geen nieuwe bestuurslaag in te richten en geen specifieke structuur voor te schrijven. Het Besluit SUWI bepaalt de onderwerpen waarover partijen op regionaal niveau in elk geval afspraken moeten maken, waaronder over de inrichting van het samenwerkingsverband en de wijze waarop de werkgeversdienstverlening wordt ingericht. Tevens is bepaald dat er in elke regio een marktbeveiligingsplan moet zijn met betrekking tot mensen met een arbeidsbeperking en dat de samenwerking geëvalueerd dient te worden. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van deze afspraken ligt bij de partijen in de regio, waarbij centrumgemeenten de regierol hebben. Door de oorsprong van de bepalingen richt de samenwerking zich op het toeleiden naar arbeid van personen met een arbeidsbeperking, die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen (artikel 7 van de Participatiewet) en is daarbinnen gericht op het stroomlijnen van de werkgeversdienstverlening.

3. Hoofdpijnen van het voorstel

Met de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur worden meerdere knelpunten in de huidige arbeidsmarktinfrastructuur weggenomen. Deze knelpunten worden ervaren door werkzoekenden, werkenden, werkgevers en uitvoeringsorganisaties in de arbeidsmarktinfrastructuur. Als oplossing voor deze knelpunten zijn beleidsmaatregelen uitgewerkt, waarbij gebruik gemaakt is van eerdere ervaringen en conclusies uit diverse rapporten rondom arbeidsmarktdienstverlening en het vereenvoudigen van de sociale zekerheid. De maatregelen richten zich op het versterken van publiek-private samenwerking bij regionaal arbeidsmarktbeleid en het bieden van passende, herkenbare en toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers. Met als doel de arbeidsmarktinfrastructuur als geheel beter te laten functioneren en om vraag en aanbod in de regionale arbeidsmarkt beter te verbinden.

Verschillende knelpunten in de huidige (regionale) samenwerkingen en arbeidsmarktdienstverlening vragen om aanpassing van de SUWI wet- en regelgeving. In dit hoofdstuk worden aan de hand van een probleembeschrijving en eerdere ervaringen, de hoofdpijnen van het voorstel toegelicht. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de voorgestelde wijzigingen zowel de regionale arbeidsmarktinfrastructuur als de (regionale) samenwerking versterken. Deze versterking leidt tot de mogelijkheid om passende dienstverlening te bieden waar dit nu niet of onvoldoende mogelijk is.

3.1 Publiek-private samenwerking bij regionaal arbeidsmarktbeleid

3.1.1 Governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid

Knelpunt: de samenwerking bij regionaal arbeidsmarktbeleid is onvoldoende en versnipperd

De samenwerking binnen de regionale arbeidsmarkt ziet op het gezamenlijk bepalen van regionaal arbeidsmarktbeleid en de aanpak van regionale arbeidsmarktzoekstukken. De afgelopen jaren zijn er verschillende Rijksbrede programma's uitgevoerd door verschillende samenwerkingsverbanden in de arbeidsmarktregio's, zoals: Matchen op Werk¹³, Perspectief op

¹⁰ Kamerstukken II, 2013/14, 33161, nr. 107.

¹¹ Stb. 2014, 270.

¹² Stb. 2014, 366.

¹³ Kamerstukken II 2016/17, 29544, nr. 745.

Werk¹⁴, Dichterbij dan je denkt¹⁵, de regionale mobiliteitsteams¹⁶, de Leerwerkloketten en de Werkgeversservicepunten. De (publiek-private) samenwerkingen kennen verschillende samenwerkingsvormen waarbinnen gezamenlijke projecten zich richten op verschillende beleidsdoelen en/of doelgroepen. De samenwerkingsvormen kennen veelal een tijdelijk karakter en het ontbreekt aan een onderliggende regionale structuur, waardoor slechts tijdelijk in een behoefte wordt voorzien en wat kan leiden tot discontinuïteiten. Als gevolg hiervan kent de regionale arbeidsmarktinfrastructuur een groot aantal van elkaar losstaande regelingen, loketten en samenwerkingsstructuren. Een structurele gemeenschappelijke opdracht en focus ontbreekt. Dit resulteert in versnippering in de samenwerking, de planvorming en de hieruit voortkomende dienstverlening.

Een recent voorbeeld van een tijdelijke samenwerking zijn de regionale mobiliteitsteams. De regionale mobiliteitsteams zijn tijdens de coronapandemie opgericht, om mensen te helpen die hun baan verloren of dreigden te verliezen als gevolg van de coronapandemie. Binnen deze regionale mobiliteitsteams werkten verschillende publieke en private partijen samen bij het ondersteunen van mensen met vragen over werk en ontwikkeling en het bieden van dienstverlening aanvullend op regulier beschikbare (private en/of publieke) dienstverlening. Uit de evaluatie van de regionale mobiliteitsteams is onder andere gebleken dat door de gezamenlijke aanpak de samenwerking tussen de partijen is geïntensiveerd en daarmee de dienstverlening is verbeterd.

De ervaringen met deze programma's zijn benut bij de versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur. Daarnaast zijn er diverse rapporten uitgekomen over het functioneren van de arbeidsmarktdienstverlening rondom andere samenwerkingsverbanden, zoals de Werkgeversservicepunten¹⁷ en de Leerwerkloketten¹⁸. Verschillende onderzoeken en evaluaties van de programma's van de afgelopen jaren onderschrijven dat evenwichtige en vooral structurele sturing gemist wordt. De verschillende initiatieven en projecten zijn vooral effectief gebleken in regio's waar al een meer uitgekristalliseerde samenwerking bestaat. Waar dit minder het geval is, leiden de (tijdelijke) impulsen tot tijdelijke structuren naast bestaande projecten. Het ontbreekt aan een eenduidige structuur voor duurzame samenwerking en coördinatie in regionaal arbeidsmarktbeleid.

Door beperkte samenwerking en coördinatie in het (gedeeltelijk) gedecentraliseerde stelsel worden niet altijd de juiste verbindingen tussen organisaties en domeinen gelegd, die nodig zijn om integraal en gericht arbeidsmarktdienstverlening richting duurzaam werk te organiseren. Dit vergt zowel op bestuurlijk als op uitvoerend niveau een intensieve samenwerking van betrokken partijen. De samenwerking en coördinatie tussen de publieke en private partijen is essentieel om beter te kunnen sturen op het realiseren van regionale opgaven.

Maatregel: versterking gezamenlijke publiek-private governance

Binnen de arbeidsmarkt spannen UWV en gemeenten, werkgeversorganisaties, vakbonden, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en onderwijsinstellingen, vanuit de afzonderlijke verantwoordelijkheden, zich in om mensen te begeleiden naar passend werk, onder andere door inzet van (arbeidsmarktgerichte) scholing. In de arbeidsmarktdienstverlening spelen daarnaast organisaties als sociaal ontwikkelbedrijven, brancheorganisaties, intermediaire organisaties en re-integratiebedrijven een belangrijke rol. Omdat er enerzijds veel partijen actief zijn in een arbeidsmarktregio en er anderzijds geen structurele gemeenschappelijke opdracht en focus is, ontbreekt er vaak effectieve regie en slagkracht. Het is daarom van belang dat de samenwerking tussen de verschillende partijen in de regio wordt versterkt.

De regionale samenwerking tussen deze partijen heeft betrekking op afstemming en samenwerking vanuit het perspectief van werkzoekenden en werkgevers en op de elementen waar het de gezamenlijke doelstellingen van partijen raakt. Een regionaal strategisch overleg waarin betrokken organisaties worden vertegenwoordigd, biedt structuur voor samenwerking en afstemming over (onder meer) arbeidsmarktbeleid en -dienstverlening. Een meer geïntegreerde aanpak, waarbij publieke en private arbeidsmarktpartijen (UWV, gemeenten, werknemers- en werkgeversorganisaties, SBB en onderwijsinstellingen) samenwerken, creëert synergiën en maakt de dienstverlening effectiever. Het delen van inzichten, informatie en ervaringen tussen partijen helpt bij het identificeren van de specifieke behoeften van (werkende) werkzoekenden en het

¹⁴ Kamerstukken II 2021/22, 34352, nr. 231.

¹⁵ Kamerstukken II 2022/23, 34352, nr. 282.

¹⁶ Kamerstukken II 2023/24, 33566, nr. 109.

¹⁷ Kamerstukken II 2022/23, 34353/29544, nr. 280.

¹⁸ Kamerstukken II 2015/16, 26448, nr. 568.

ontwikkelen van gezamenlijke oplossingen. Bovendien zorgt een meer gestroomlijnde afstemming tussen de arbeidsmarktpartijen voor minder afzonderlijke overlegvormen. Met een meer gestroomlijnde afstemming ontstaat een sterkere verbinding tussen het sociale-, economische- en onderwijsdomein. Om strategische samenwerking tussen publieke en private organisaties, op zowel landelijk als regionaal niveau, te versterken komt er één Landelijk Beraad en in iedere arbeidsmarktregio één Regionaal Beraad.

Voorgestelde wetswijziging: verbreding grondslag voor "regionale samenwerking in de toeleiding naar werk"

De huidige grondslag voor "regionale samenwerking in de toeleiding naar werk" biedt onvoldoende fundament voor de beoogde publiek-private regionale samenwerking. Met dit voorstel wordt de regionale structuur voor samenwerking en coördinatie tussen de publieke en private partijen voor regionaal arbeidsmarktbeleid versterkt. Dit vraagt om een wijziging van de bestaande wettelijke bepaling over "regionale samenwerking in toeleiding naar werk" (artikel 10a wet SUWI). De huidige wettelijke bepaling heeft betrekking op de samenwerking tussen UWV en colleges van B&W, met medebetrokkenheid van uitsluitend werknemers- en werkgeversorganisaties. Deze medebetrokkenheid richt zich nu met name op het toeleiden naar arbeid van personen met een arbeidsbeperking, die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen (artikel 7 van de Participatiewet) en daarbinnen op het stroomlijnen van de werkgeversdienstverlening ten aanzien van voornoemde groep. Ter versterking van de arbeidsmarktinfrastructuur is het wenselijk de medebetrokkenheid van werknemers- en werkgeverorganisaties naar meer facetten te verbreden, alsmede hier ook andere partijen bij te betrekken. De medebetrokkenheid wordt inhoudelijk uitgebreid door de afbakening van de medebetrokkenheid bij de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, te laten vervallen. Binnen de beoogde publiek-private samenwerking heeft de medebetrokkenheid betrekking op meerdere thema's bij de regionale samenwerking van het UWV en de colleges van burgemeesters en wethouders. Daarnaast geldt de medebetrokkenheid naast de werknemers- en werkgeversorganisaties in ieder geval ook voor SBB en onderwijsinstellingen, ten behoeve van de verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nog andere strategische partners worden aangewezen, als daar landelijk aanleiding toe wordt gezien, en kunnen eveneens regels met betrekking tot de samenwerking tussen voornoemde partijen worden vastgelegd.

Voorgenomen uitwerking lagere regelgeving: Regionaal Beraad en meerjarenagenda

De regering is voornemens Besluit SUWI te wijzigen en daarin de beschreven medebetrokkenheid verder uit te werken. Het voornemen is te regelen dat iedere arbeidsmarktregio een Regionaal Beraad kent met tenminste de partijen zoals genoemd in het voorgestelde artikel 10a van de Wet SUWI ((centrum)gemeenten, UWV, SBB, werknemers- en werkgeversorganisaties en vertegenwoordiging van onderwijsinstellingen die arbeidsmarktrelevante opleidingen aanbieden¹⁹). Het Regionaal Beraad is vrij in keuze om strategische partners in de regio aan te laten sluiten. Goede samenwerking met (private) uitvoerders en intermediaire organisaties in de arbeidsmarktregio is van belang. De mogelijkheid bestaat om de strategische partners in lagere regelgeving te bepalen, als daar landelijk aanleiding toe wordt gezien. Ook is de regering voornemens vast te leggen waarover partijen minimaal afspraken dienen te maken binnen de kaders van een convenant. Afspraken zullen minimaal betrekking hebben op het vormgeven en vaststellen van een regionale meerjarenagenda en de wijze waarop partijen private en publieke dienstverlening toegankelijk maken. Het huidige regionaal Werkbedrijf²⁰, waarin minimaal gemeenten, UWV en sociale partners regionaal samenwerken op het gebied van plaatsingen voor mensen met een arbeidsbeperking, gaat op in het Regionaal Beraad.

Deze regionale structuur voor publiek-private samenwerking is een landingsplaats voor nieuwe en bestaande beleidsimpulsen met daarbij behorende middelen. Voor het verbinden van sociale-, economische- en onderwijsopgaven in het arbeidsmarktbeleid leggen partijen meerjarig arbeidsmarktbeleid vast in een meerjarenagenda. Er komt één meerjarenagenda op landelijk niveau en één meerjarenagenda per arbeidsmarktregio. Deze meerjarenagenda's leggen verbinding tussen de arbeidsmarkttopgaven gezien vanuit zowel de vraag als het aanbod op de arbeidsmarkt, alsmede met het onderwijs dat nodig is om mensen duurzaam aan het werk te krijgen. Ook biedt de meerjarenagenda de mogelijkheid verbindingen te leggen met initiatieven en agenda's op andere niveaus en thema's die raken aan arbeidsmarktbeleid, zoals met (sectorale)

¹⁹ Een aangewezen contactschool, ingevuld door het ROC tenzij anders regionaal afgesproken.

²⁰ Stb. 2014, 270.

Human Capital Agenda's²¹ en (provinciale) Economic Boards²². Regionaal wordt de ruimte gegeven om passende focus aan te brengen, op basis van een regionale arbeidsmarktanalyse. Kwantitatieve en kwalitatieve monitoring door de samenwerkende partijen zal een onderdeel zijn van de meerjarenagenda's.

Er bestaat daarnaast een verbinding tussen de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en de regionale onderwijsstructuur. Met het wetsvoorstel van School naar duurzaam werk²³ krijgen scholen, Doorstroompunten²⁴ (voorheen: Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) en gemeenten (verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet) meer mogelijkheden om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk bij (dreigende) werkloosheid. Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk. In de Doorstroompuntregio komt een gezamenlijk regionaal programma gericht op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de overgang van school naar duurzaam werk. Dit als stimulans voor het maken van samenwerkingsafspraken en het nemen van aanvullende maatregelen passend bij de regionale situatie. Bij de totstandkoming en uitvoering van het regionale programma speelt de centrumgemeente een belangrijke rol. De centrumgemeente moet afstemmen met de regiogemeenten uit de arbeidsmarktregio (als uitvoerders van het in het wetsvoorstel van School naar duurzaam werk voorgestelde artikel 7a, Participatiewet) en afstemmen met de overige partners in de arbeidsmarktregio over de regionale dienstverlening die relevant is voor jongeren. Ook de partijen in het Regionaal Beraad kunnen een rol spelen bij het ondersteunen van jongeren. De centrumgemeenten vormen een belangrijke verbinding tussen de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en de onderwijsstructuur. Het kan van meerwaarde zijn om in regionaal verband, met de partners uit beide voornoemde structuren, afspraken te maken over goede ondersteuning aan jongeren.

Het Regionaal Beraad is een netwerksamenwerking waarbinnen partijen hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden behouden. Het is daarmee geen rechtspersoon, en geen formeel besluitvormend orgaan. Het Regionaal Beraad dient als regionaal strategisch overleg waarin betrokken organisaties worden vertegenwoordigd. Het biedt structuur voor samenwerking en afstemming over (onder meer) arbeidsmarktbeleid en -dienstverlening. Conform bestaande regelgeving (artikel 2.4 Besluit SUWI) zijn centrumgemeenten belast met de regie op de regionale samenwerking en het beheer van de daarvoor beschikbaar gestelde financiële middelen. Vanuit deze functionele regierol faciliteert de centrumgemeente de totstandkoming van de regionale meerjarenagenda.

Om strategische samenwerking tussen publieke en private organisaties ook op landelijk niveau te versterken, komt er een Landelijk Beraad bestaande uit organisaties die de partijen in de Regionale Beraden vertegenwoordigen en de ministeries van SZW, OCW en EZ. De samenstelling van het Landelijk Beraad en de landelijke meerjarenagenda is geborgd door middel van de afspraak tussen partijen hiertoe, als zodanig genoemd in de Kamerbrief 29 april 2024.²⁵ De mogelijkheid bestaat onderlinge afspraken via bijvoorbeeld een landelijk convenant vast te leggen. Om tot de beoogde landelijke netwerksamenwerking te komen zijn geen wettelijke kaders nodig gezien het type organisaties, waaronder diverse ministeries, en het onderling vertrouwen. De wettelijke kaders zijn voor de Regionale Beraden wel wenselijk om (minimale) regionale uniformiteit te borgen.

3.1.2 Structurele ondersteuning van de regionale samenwerking

Knelpunt: ondersteuning van de regionale samenwerking is niet structureel geborgd

De Minister is stelselverantwoordelijk voor het functioneren van het stelsel van Werk en Inkomen en de uitvoering van de Wet SUWI. Voor een goed werkend stelsel is landelijke ondersteuning van de samenwerking van belang. Naast de regionale regierol van centrumgemeenten is er behoefte

²¹ Een plan van aanpak om (toekomstige) arbeidsmarkt knelpunten op te lossen en om kansen voor bijvoorbeeld de onderkant van de arbeidsmarkt te benutten.

²² Regionale economische agenda tussen overheid, bedrijven en kennisinstituten.

²³ 9 december 2024 ingediend bij Tweede Kamer (<https://wetgevingskalender.overheid.nl/Regeling/WGK013026>).

²⁴ Elke gemeente is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke Doorstroompunt-taken, maar werkt samen met andere gemeenten in Doorstroompunt-regio's met een contactgemeente die coördinerende taken vervult. De Doorstroompunt-taken zijn dus veelal regionaal georganiseerd. Daarom wordt gesproken van het 'Doorstroompunt' waar het gaat om de Doorstroompunt-taken van de gemeente. Op die manier kunnen de Doorstroompunt-taken ook duidelijk worden onderscheiden van de Participatiewet-taken van de gemeente. In beide gevallen gaat het formeel gezien echter om gemeentelijke taken die zijn belegd bij het college van burgemeester en wethouders.

²⁵ Kamerstukken II 2023/24, 33 566, nr. 109.

aan landelijke ondersteuning die zich richt op de werking van het stelsel, het versterken van de regionale samenwerking en professionalisering van arbeidsmarktregio's en partijen. Dergelijke arbeidsmarktbrede ondersteuningsactiviteiten zijn tot en met 2024 via een tijdelijke projectsubsidie gefinancierd. Daarnaast ondersteunde het Landelijk Team Leerwerkloketten bij UWV tot en met 2024 de regionale samenwerking binnen de regionale Leerwerkloketten. De Leerwerkloketten zijn met ingang van 1 januari 2025 opgehouden te bestaan. Om te voorkomen dat waardevolle ondersteuningsactiviteiten komen te vervallen, is het wenselijk de ondersteuning van een wettelijke grondslag te voorzien.

Voorgestelde wetswijziging: taak voor UWV om de regionale samenwerking te ondersteunen
Met dit voorstel wordt met artikel 30e van de Wet SUWI voorzien in een wettelijke taak voor UWV om de regionale samenwerking te stimuleren en faciliteren. Vanuit deze taak faciliteert UWV op landelijk niveau de ondersteuning van de regionale samenwerking, en richt zich daarbij op het vergroten van de expertise van professionals in de arbeidsmarktregio's en kennisuitwisseling tussen de landelijke en regionale samenwerkingsverbanden en de daaraan deelnemende partijen. Door een wettelijke taak voor UWV krijgt deze ondersteuning een permanent karakter.

Voorgenomen lagere regelgeving
De voorgestelde wetswijziging bevat een delegatiebepaling voor verdere uitwerking in lagere regelgeving. In het Besluit SUWI zullen nadere regels gesteld worden over de te faciliteren ondersteuning, de vormgeving en governance van de ondersteuningsfaciliteit. Dit biedt de mogelijkheid de ondersteuningsactiviteiten structureel en toekomstgericht, in samenspraak met partijen binnen de netwerksamenwerking, tot stand te brengen. UWV zal op reguliere wijze worden bekostigd voor deze taak.

3.2 Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum

Knelpunt: het aanbod van ondersteuning op de arbeidsmarkt is onoverzichtelijk
De dienstverlening aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers is verdeeld over publieke en private partijen. De verantwoordelijke partijen hebben ieder een eigen ingang tot hun dienstverlening: eigen website, eigen locaties, eigen emailadressen en eigen telefoonnummers. Daarnaast zijn in iedere arbeidsmarktregio samenwerkingsverbanden die dienstverlening bieden aan werkgevers en werkzoekenden, zoals de Werkgeversservicepunten en tot en met 2024 de Leerwerkloketten en regionale mobiliteitsteams.

Doordat het aanbod en de toegang van de arbeidsmarktdienstverlening versnipperd zijn, hebben mensen onvoldoende inzicht in de beschikbare dienstverlening. De veelvoud aan dienstverleners en loketten zorgt voor onduidelijkheid. Mensen weten niet altijd waar zij moeten aankloppen met vragen op het gebied van werk en/of ontwikkeling. Hierdoor kunnen werkzoekenden, werkenden en werkgevers niet altijd de juiste dienstverlening vinden.

Maatregel: het creëren van één regionaal loket – het Werkcentrum
Diverse rapporten in het domein van werk en inkomen benadrukken dat het eenduidig en toegankelijk aanbieden van dienstverlening op lokaal niveau de vindbaarheid en doeltreffendheid van de dienstverlening bevordert.²⁶ Om arbeidsmarktdienstverlening toegankelijker en beter vindbaar te maken, komt er daarom in elke arbeidsmarktregio, in aanvulling op bestaande ingangen, een regionaal loket: het Werkcentrum.

Werkzoekenden, werkenden en werkgevers kunnen bij het loket terecht voor vragen over werk, volgende loopbaanstappen, (arbeidsmarktgerichte) scholing en personeelsvraagstukken. Hiermee wordt nadere invulling gegeven aan de taak uit artikel 9, eerste lid van de wet SUWI, namelijk samenwerking met het oog op een doeltreffende en klantgerichte taken die voortvloeien uit onder meer de wet SUWI en de Participatiewet. Vanuit de strategische publiek-private samenwerking, vormgegeven in het Regionaal Beraad, maken partijen afspraken over de samenwerking in relatie tot het toegankelijk maken (ontsluiten) van de private en publieke dienstverlening via het Werkcentrum. Samenwerking tussen publieke- en private arbeidsmarktdienstverlening zorgt ervoor dat de dienstverlening van de verschillende partijen op elkaar kan aansluiten, waardoor de

²⁶ Zie o.a.: Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, *Het betere werk. De nieuwe maatschappelijke opdracht*, 15 januari 2020; Commissie Regulering van Werk, *In wat voor land willen wij werken?*, 23 januari 2020; Nederlandse Arbeidsinspectie, *Kansen op de arbeidsmarkt: de regionale werkgeversservicepunten aan zet*, oktober 2020 en IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid, *Moeilijk makkelijker maken*, 23 maart 2023 (p. 93).

dienstverlening beter kan worden toegesneden op en kan voorzien in de behoeften van werkzoekenden en werkgevers.

Het Werkcentrum fungeert als toegangspoort voor zowel dienstverlening van private als van publieke partijen als ook voor dienstverlening van deze partijen tezamen. Naast de Werkcentra kan ook nog gebruik worden gemaakt van de reeds bestaande loketten en kanalen van UWV, gemeenten en private partijen.

Het Werkcentrum is geen rechtspersoon en de bestuurlijke verhoudingen tussen de betrokken partijen wijzigen niet. De partijen die samenwerken in de Werkcentra behouden dan ook hun zelfstandigheid met de bijbehorende verantwoordelijkheid voor de eigen dienstverlening.

Voorgestelde wetswijziging: inrichten regionale loketten

In het kader van een doeltreffende en klantgerichte uitoefening van de taken van UWV en gemeenten wordt met dit wetsvoorstel voorgesteld dat UWV en gemeenten regionale loketten inrichten waarin zij informatie en advies verstrekken over arbeidsmarktdienstverlening en eventueel kunnen (door)verwijzen naar deze dienstverlening. Hiermee biedt het regionaal loket toegang tot dienstverlening van verschillende partijen. De inrichting van het loket heeft in ieder geval betrekking op de totstandbrenging, de organisatie en de brede toegankelijkheid van dienstverlening (voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers). Onder toegankelijkheid wordt zowel fysieke als digitale toegang tot dienstverlening verstaan. Regio's kunnen over één of meerdere locaties beschikken. Dit zal afhangen van de regionale situatie en behoeften, waarbij gebruik gemaakt wordt van bestaande locaties en huisvesting.

Voorgenomen lagere regelgeving: naamgeving en vormgeving Werkcentra

Om de toegang voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers tot passende dienstverlening makkelijker te maken, is gekozen voor een herkenbare en eenduidige naam: het Werkcentrum. In het Besluit SUWI zullen nadere regels worden gesteld aan het gebruik van de naam het Werkcentrum. Het uitgangspunt is dat iedere arbeidsmarktregio deze naam gebruikt voor de gezamenlijke kanalen en voor de publiek-private netwerksamenwerking.

In het Besluit SUWI zullen nadere regels worden gesteld aan de verdere vormgeving van de Werkcentra. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het benoemen van onderwerpen waarover op regionaal niveau afspraken moeten worden gemaakt ten behoeve van het toegankelijk maken van publieke en private dienstverlening.

Om de regionale loketten als toegangspoort naar dienstverlening te laten fungeren wordt in de regionale loketten informatie over de arbeidsmarkt verstrekt en worden werkenden, werkzoekenden en werkgevers met een vraag over werk of scholing doorgeleid naar (eventueel benodigde) passende arbeidsmarktdienstverlening. Onder de dienstverlening van het regionaal loket wordt verstaan een ontvangstfunctie (zowel fysiek als digitaal), het inventariseren van de hulpvraag, het geven van algemene informatie en advies over arbeidsmarktkansen, passende vacatures, scholingsmogelijkheden en het op weg helpen naar (online) dienstverlening. Indien de hulpvraag hiertoe aanleiding geeft kunnen UWV en gemeenten vrijblijvend doorverwijzen naar passende dienstverlening gericht op de toeleiding naar werk. Afhankelijk van de hulpvraag kan ook doorverwezen worden naar dienstverlening buiten het domein van werk en scholing, zoals bijvoorbeeld bij vragen over geldzorgen of wonen. Voor fysieke vormen kan gebruik gemaakt worden van bestaande fysieke kanalen en huisvesting om mensen te ontvangen of op te zoeken. Afhankelijk van de regionale keuzes, kan de toegangsfunctionaliteit ook aanwezig zijn op andere plekken, bijvoorbeeld op locaties waar mensen binnenlopen en ondersteuning nodig hebben, zoals een bibliotheek. Het Werkcentrum is overigens niet de enige manier om toegang te krijgen tot arbeidsmarktdienstverlening. Werkzoekenden, werkenden en werkgevers kunnen nog steeds terecht bij de afzonderlijke organisaties. Deze organisaties zorgen ook voor eventuele doorverwijzing indien werkzoekenden en werkgevers beter geholpen kunnen worden door een andere partner in het netwerk. De partij die daadwerkelijk de dienstverlening biedt is verantwoordelijk voor de inzet van de dienstverlening binnen bestaande (wettelijke) taak en bestuurlijke verhoudingen.

3.3 Meer centraal stellen van de ondersteuningsbehoeften van werkzoekenden en werkgevers

Een groot deel van de matches op de arbeidsmarkt vindt plaats zonder de directe inzet van dienstverlening of ondersteuning van publieke partijen of andere arbeidsmarktpartijen. Echter, voor mensen die moeite hebben om zich te bewegen op de arbeidsmarkt is gerichte dienstverlening van private en/of publieke organisaties vaak noodzakelijk. Voor deze mensen is

het cruciaal dat passende dienstverlening beschikbaar is en dat private en publieke dienstverleners elkaar weten te vinden en goed samenwerken. Dit bevordert niet alleen de kansen van individuen op de arbeidsmarkt, maar ook de efficiëntie en effectiviteit van het gehele arbeidsmarktproces.

Private en publieke arbeidsmarktdienstverlening hebben als doel de vraag naar en het aanbod van werk bij elkaar te brengen, om werkloosheid te voorkomen of zo kort mogelijk te laten zijn, en bedrijven te voorzien van voldoende gekwalificeerd personeel. Van-werk-naar-werk-trajecten zijn een belangrijk instrument om mensen die hun baan dreigen te verliezen, tijdig naar nieuw werk te begeleiden, en daarmee het risico op werkloosheid te verminderen. Inspanningen van werknemers en werkgevers dragen bij aan een meer vloeiende overstap tussen banen. In het SER middellange termijnadvies 2021-2025 hebben werknemers- en werkgeversorganisaties de ambitie uitgesproken om te komen tot dekkende van-werk-naar-werk-dienstverlening.²⁷ Dit houdt in dat werkenden toegang hebben tot dienstverlening die nodig is om duurzaam de overstap naar ander werk te maken. Om uitvoering te geven aan de private ambitie wordt met werknemers- en werkgeversorganisaties verkend welke hiaten in de van-werk-naar-werk-dienstverlening bestaan en wat er nodig is om deze weg te nemen. De private arbeidsmarktdienstverlening heeft als doel werkloosheid te voorkomen en kan bijdragen aan betere matches op de arbeidsmarkt. Dat is zowel in het belang van werkenden als in het belang van werkgevers en samenleving als geheel.

De publieke arbeidsmarktdienstverlening aan (gedeeltelijk) werkloze werkzoekenden en de dienstverlening aan werkgevers wordt binnen de sociale zekerheid door UWV en gemeenten geboden. UWV en gemeenten hebben als uitkeringsverstrekkers beide eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden van waaruit zij werkzoekenden ondersteunen. Ondanks de bestaande inzet van deze organisaties ervaren werkzoekenden en werkgevers beperkingen in de dienstverlening. De dienstverlening sluit in sommige gevallen onvoldoende aan op hun ondersteuningsbehoeften. Dit wordt mede veroorzaakt doordat UWV en gemeenten niet afdoende in staat worden gesteld om samen te werken en om van elkaars dienstverlening gebruik te kunnen maken. Door betere samenwerking ontstaat beter passende dienstverlening. Met dit voorstel worden daarom UWV en gemeenten beter in staat gesteld om gezamenlijk op te trekken. Dit ziet op regionale projecten en op initiatieven op het gebied van dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers. Daarnaast wordt het met een drietal wijzigingen in dit voorstel voor UWV beter mogelijk passende dienstverlening te bieden aan werkzoekenden. De specifieke wijzigingen worden hieronder toegelicht.

3.3.1 Samenwerking publieke werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening

Knelpunt: samenwerking tussen UWV en gemeenten beperkt zich tot dienstverlening aan werkgevers

Momenteel werken UWV en gemeenten in de arbeidsmarktregio's samen bij de dienstverlening aan werkgevers. De samenwerking tussen UWV en gemeenten bij het bieden van dienstverlening aan werkgevers is reeds wettelijk vastgelegd (artikel 10, eerste lid, Wet SUWI). Daarnaast biedt SBB, op basis van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs, dienstverlening aan werkgevers die via het middelbaar beroepsonderwijs (nieuw) personeel willen opleiden.

Samenwerking voor dienstverlening aan werkzoekenden bestaat nog niet, een grondslag hiertoe ontbreekt. De huidige scheiding van verantwoordelijkheden bemoeilijkt de samenwerking bij het bieden van tijdige en passende dienstverlening. Hierdoor kan er geen gebruik worden gemaakt van elkaars expertise en dienstverlening. Met name mensen met een complexere ondersteuningsbehoefte zouden beter geholpen kunnen worden als UWV en gemeenten meer kunnen samenwerken bij het bieden van dienstverlening.

Daarnaast is er, mede vanwege het voorgaande, onvoldoende samenhang tussen de dienstverlening aan werkzoekenden en de dienstverlening aan werkgevers. Uit onderzoek blijkt dat werkgevers- en werkzoekendendienstverlening in een groot aantal regio's nog te veel gescheiden activiteiten zijn.²⁸ In de praktijk werken dienstverleners te veel los van elkaar in plaats van samen. Dit kan een duurzame match tussen werkzoekenden en werkgevers belemmeren. Een goede wisselwerking tussen werkgevers- en werkzoekendendienstverlening is dan ook een randvoorwaarde voor doeltreffende arbeidsmarktdienstverlening.

²⁷ Sociaal-Economische Raad, *Sociaal-economisch beleid 2021-2025: Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving*, juni 2021.

²⁸ Nederlandse Arbeidsinspectie, *Kansen op de arbeidsmarkt: de regionale werkgeversservicepunten aan zet*, oktober 2020.

Voorgestelde wetswijziging

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld artikel 10 van de Wet SUWI te wijzigen, zodat de regionale samenwerking tussen UWV en gemeenten wordt uitgebreid met de samenwerking bij het bieden dienstverlening aan werkzoekenden. De beoogde samenwerking heeft betrekking op de publiekrechtelijke dienstverlening aan werkzoekenden die onder de verantwoordelijkheid van UWV of gemeenten vallen en dienstverlening ontvangen op basis van artikel 30a SUWI of artikel 7 van de Participatiewet.

Voorgenomen lagere regelgeving

In het Besluit SUWI zullen nadere regels gesteld worden omtrent de verdere invulling en vormgeving van de gezamenlijke dienstverlening aan werkzoekenden, vergelijkbaar met de nadere regels die reeds bestaan voor werkgeversdienstverlening. De regels zullen onder andere betrekking hebben op de inhoud en organisatie van de dienstverlening, het aanbieden van de dienstverlening via in ieder geval het regionaal loket en de wijze waarop werkzoekendendienstverlening en werkgeversdienstverlening op elkaar aansluiten. Onderdeel van de inhoud van de dienstverlening richt zich op scholing(sadvies), die nu door de Leerwerkloketten wordt geboden.

3.3.2 Mogelijkheid voor UWV-dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten

Knelpunt: geen mogelijkheid voor UWV om dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten

De Participatiewet (artikel 7, zevende lid) geeft UWV en gemeenten de mogelijkheid om overeen te komen dat de gemeente ondersteuning biedt aan een persoon aan wie UWV een uitkering verstrekt. Op basis hiervan kan het gemeentelijk instrumentarium worden ingezet voor mensen die onder de uitkeringsverantwoordelijkheid van UWV vallen. In de praktijk gaat het hier om mensen, waaronder jongeren, waarbij de kans groot is dat zij op (korte) termijn onder de directe verantwoordelijkheid van de gemeente zullen vallen. Er bestaat geen vergelijkbare wettelijke grondslag op basis waarvan UWV en gemeenten kunnen overeenkomen dat UWV dienstverlening inzet voor mensen die onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten vallen. Hierdoor is de dienstverlening van UWV niet inzetbaar voor gemeentelijke doelgroepen, terwijl dit in sommige gevallen wel wenselijk wordt geacht, bijvoorbeeld in het geval dat de verantwoordelijke gemeente een specifieke vorm van dienstverlening niet kan aanbieden, maar UWV wel.

Voorgestelde wetswijziging

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld dat UWV en gemeenten kunnen overeenkomen dat ook UWV dienstverlening biedt aan mensen die onder de verantwoordelijkheid van gemeenten vallen. In combinatie met de bestaande mogelijkheid in de Participatiewet kunnen UWV en gemeenten afspraken maken over de inzet van elkaars dienstverlening, waardoor er meer ruimte voor maatwerk ontstaat. In lagere regelgeving kunnen nadere regels worden gesteld over bijvoorbeeld de wijze van samenwerken en de (onderlinge) financiering van dienstverlening.

3.3.3 Inzet re-integratietrajecten voor mensen in de WW

Knelpunt: voor een deel van de WW-gerechtigden is persoonlijke basisdienstverlening van UWV niet voldoende om werk te vinden

Aan mensen met een werkloosheidsuitkering (WW-gerechtigden) kan UWV persoonlijke basisdienstverlening bieden. Deze bestaat uit gesprekken met een adviseur van UWV en, afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt, uit workshops, trainingen, competentietesten, jobhunting en scholing. Daarnaast heeft UWV een zeer beperkte mogelijkheid tot inkoop van re-integratiedienstverlening voor WW-gerechtigden²⁹.

Het grootste deel van de WW-gerechtigden vindt binnen de maximale looptijd van de WW-uitkering zelfstandig werk en maakt daarbij geen gebruik van UWV-dienstverlening. Een ander deel maakt gebruik van de persoonlijke UWV-basisdienstverlening en is daarmee voldoende geholpen. Voor een deel van de WW-gerechtigden is de persoonlijke basisdienstverlening echter niet voldoende om werk te vinden; deze WW-gerechtigden hebben een kwetsbare

²⁹ Voor werkloze werknemers die door ziekte niet beschikbaar zijn voor werk en voor personen die 35% of minder arbeidsongeschikt zijn (o.b.v. de Ziektewet of de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) heeft het UWV wel al de mogelijkheid aanvullend op de persoonlijke basisdienstverlening re-integratiedienstverlening in te kopen.

arbeidsmarktpositie. Zij hebben aanvullende ondersteuning nodig bij het vinden van werk, maar ze vallen niet onder de doelgroep waarvoor re-integratiedienstverlening mag worden ingekocht. Uit het onderzoek naar de lange termijneffecten van persoonlijke dienstverlening komt naar voren dat de effecten van persoonlijke dienstverlening door UWV op werk kleiner zijn voor de groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.³⁰ Daarnaast heeft de aanpak van de tijdelijke regionale mobiliteitsteams laten zien dat voor een groep WW-gerechtigden van ongeveer 700 mensen per jaar aanvullende ondersteuning passend en noodzakelijk is bij het begeleiden naar werk³¹. Via de regionale mobiliteitsteams kon UWV tijdelijk aanvullende dienstverlening inzetten voor deze WW-gerechtigden. Het ging om mensen die hun baan hadden verloren en door (diverse) omstandigheden extra ondersteuning nodig hadden bij het vinden van een baan. Deze WW-gerechtigden hebben, ondanks hun recente werkervaring, een kwetsbare arbeidsmarktpositie en hebben over het algemeen een geringe kans om binnen een jaar werk te kunnen hervatten. Zij scoren een Werkverkennerscore tussen de 0% en 25%.³² Een kwetsbare arbeidsmarktpositie kan bijvoorbeeld veroorzaakt worden door een gebrekkige ontwikkeling van sociale- en werknemersvaardigheden, een mentale beperking en/of een structurele functionele beperking.³³ Hierdoor is het voor deze WW-gerechtigden niet realistisch om zelfstandig (duurzaam) naar de arbeidsmarkt terug te keren. Zonder aanvullende re-integratiedienstverlening vinden deze WW-gerechtigden niet of pas na lange tijd (duurzaam) werk en blijven zij (langere tijd) afhankelijk van een uitkering.

Voorgestelde wetswijziging

Voorgesteld wordt om re-integratiedienstverlening in te kopen voor mensen met een WW-uitkering met eveneens een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Hierdoor kunnen deze mensen meer passend ondersteund worden naar (duurzaam) werk. Op deze wijze kan voorkomen worden dat deze werkzoekenden langdurig en/of bij herhaling werkloos raken, een beroep doen op een WW-uitkering en mogelijk later op een bijstandsuitkering. De diversiteit binnen de groep WW-gerechtigden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie is groot. Ook kan de mate van kwetsbaarheid van iemands arbeidsmarktpositie in de loop der tijd wijzigen. Adviseurs werk, die de WW-gerechtigden begeleiden, beoordelen op basis van hun expertise en ervaring of er sprake is van een kwetsbare arbeidsmarktpositie en of de persoon in kwestie baat heeft bij de aanvullende ondersteuning die UWV kan bieden. Ter invulling hiervan kan UWV een beleidsregel vaststellen. Het is hierbij expliciet de bedoeling dat UWV maatwerk kan toepassen maar ook dat de inzet van aanvullende re-integratiedienstverlening alleen ingezet wordt in die gevallen waarin zonder de beoogde re-integratieactiviteiten de kans om weer (duurzaam) aan het werk te komen beperkt is.

3.3.4 Uitzondering op de verplichte uitbesteding van re-integratie op de re-integratiemarkt

Knelpunt: uitbestedingsplicht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt beperkt UWV bij de activering van mensen in de ZW, WAO, WIA.

Met de eerder voorgestelde wetswijzigingen wordt de samenwerking in de arbeidsmarktregio tussen UWV en gemeenten en andere arbeidsmarktpartijen verder bevorderd. Door samen te werken op het gebied van dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers, kunnen meer activiteiten en projecten ontstaan om mensen te ondersteunen naar werk. De Wet SUWI (artikel 30a, negende lid) kent echter een uitbestedingsplicht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. UWV moet de activering van mensen met een uitkering op basis van de Ziektewet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten

³⁰ Eindrapport Langetermijneffecten van persoonlijke dienstverlening in WW, SEO Economisch Onderzoek (2022).

³¹ Uit informatie van de Regionale mobiliteitsteams blijkt dat er ongeveer 700 mensen per jaar met een WW-uitkering een meer intensieve vorm van dienstverlening nodig hebben.

³² De Werkverkenner is een instrument van UWV dat een online vragenlijst en UWV-administratiegegevens combineert om de kans op werkherhaling te voorspellen en een snelle diagnose te geven van persoonlijke belemmeringen en mogelijkheden van WW-gerechtigden om werk te vinden.

Voor meer informatie zie: <https://www.uwv.nl/nl/publicaties/kennis/2018/werkverkenner-2-0>

³³ De wettelijke term voor een persoon die door ziekte of handicap langdurig een belemmering ondervindt bij het verrichten van werk en het vinden van werk (WIA, artikel 34a). Voor hen kan UWV een werkvoorziening inzetten zoals bijv. een jobcoach, een vervoersvoorziening en/of een tolkvoorziening.

uitbesteden aan re-integratiebedrijven. Dit betekent dat UWV zijn re-integratiebudget niet kan inzetten voor het samen met gemeenten ontwikkelen van dienstverlening en het inzetten van deze dienstverlening voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Gemeenten kennen geen dergelijke uitbestedingsplicht. Het oorspronkelijke doel van de verplichte uitbesteding van re-integratie aan re-integratiebedrijven was gericht op het tot stand brengen van een sterke en gezonde private re-integratiemarkt.

Voorgestelde wetswijziging

De uitbestedingsplicht (artikel 30a, negende lid, Wet SUWI) beperkt UWV om samen met andere arbeidsmarktpartijen in het kader van gezamenlijke doelstellingen, passende dienstverlening en trajecten te ontwikkelen en uitvoeren voor specifieke groepen. Daarbij kan gedacht worden aan programma's waarbij de gemeente een eigen uitvoerder (zoals bijvoorbeeld een sociaal ontwikkelbedrijf) inzet, en waar UWV dan kan bij aansluiten. Om regionale samenwerking bij de dienstverlening aan werkzoekenden mogelijk te maken, wordt daarom een uitzonderingsmogelijkheid voorgesteld bij de uitbestedingsplicht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze uitzondering geeft UWV ruimte om ook voor uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt dienstverlening te ontwikkelen in gezamenlijkheid met regionale partners in de arbeidsmarktregio. UWV kan hierdoor bijdragen aan de ontwikkeling van programma's en projecten. Dit draagt bij aan een sterke arbeidsmarktinfrastructuur waarin de publieke dienstverleners een gelijkwaardig organiserend vermogen hebben.

Om te voorkomen dat de uitzonderingsmogelijkheid leidt tot significant minder vraag naar re-integratie op de re-integratiemarkt en om een sterke en gezonde re-integratiemarkt te behouden, wordt slechts een beperkt deel van de beschikbare middelen voor de verplichte uitbesteding vrijgesteld. De regering is voornemens de uitzonderingsmogelijkheid te maximeren tot 5% van het beschikbare budget voor inkoop van re-integratietrajecten. Voorwaarde voor de inzet van deze middelen zal zijn dat het project of programma gezamenlijk wordt gefinancierd door UWV én gemeenten (en eventueel andere partners) en daarnaast dienen de vrijgestelde middelen te worden ingezet voor het activeren en het aan het werk helpen van de doelgroep waar de middelen oorspronkelijk voor zijn bedoeld.

3.4 Gegevensverwerking

De kern van dit wetsvoorstel richt zich op het versterken van samenwerking tussen publieke partijen onderling (UWV en gemeenten) en de samenwerking tussen deze publieke partijen met private partijen bij regionaal arbeidsmarktbeleid. De voorgestelde wetswijzigingen hebben als doel het (beter) bieden van passende, herkenbare en toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers.

Het doel en het belang van de voorstellen volgt uit de beschrijving hiervan in de paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3. Om deze voorstellen te kunnen uitvoeren is in de meeste gevallen verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk. In deze paragraaf zal per voorstel worden omschreven of gegevensverwerking inderdaad noodzakelijk is en zo ja, op basis van welke grondslag deze verwerking zal plaatsvinden. In paragraaf 3.5 wordt ingegaan op gegevensverwerking in verhouding tot hoger recht.

De gegevensverwerking als gevolg van de voorstellen kan veelal plaatsvinden binnen de reeds bestaande kaders. Bij lagere regelgeving zal worden vastgesteld welke gegevens worden gewisseld, met wie en met welk doel. Het gaat dan in ieder geval om NAW-gegevens, maar ook, onder omstandigheden, om gezondheidsgegevens. Aanvullend wordt in het kader van de uitvoering van de bestaande re-integratietoek van UWV een specifieke bepaling voor gegevensuitwisseling met scholingspartijen voorgesteld (artikel 54, tiende lid en 73, eerste en derde lid).

Gegevensverwerking per voorstel

In deze paragraaf wordt per voorstel beschreven of het noodzakelijk is om (persoons)gegevens te verwerken om uitvoering te geven aan het voorstel. Indien dit het geval is, dan wordt beschreven hoe de gegevensverwerking is geborgd en op welke specifieke (wettelijke) taken en grondslagen de gegevensverwerkingen berusten.

3.4.1 Governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid

Binnen de voorgestelde publiek-private governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid (paragraaf 3.1.1) wordt het niet noodzakelijk geacht om persoonsgegevens te verwerken. Met de publiek-private governance wordt structuur gegeven aan regionale afstemming en samenwerking over regionaal arbeidsmarktbeleid. Informatie die hierbij wordt gebruikt betreft (regionale) arbeidsmarktinformatie met geaggregeerde gegevens over de vraag en het aanbod in de regio, zonder persoonsgegevens.

3.4.2 Structurele ondersteuning van de regionale samenwerking

Om de beoogde regionale samenwerking te ondersteunen is er behoefte aan een structurele ondersteuningsstructuur die zich richt op de werking van het stelsel, het versterken van de regionale samenwerking en kennisuitwisseling tussen arbeidsmarktregio's en partijen. Om uitvoering te geven aan de voorgestelde wettelijke taak aan UWV om de ondersteuning van de regionale samenwerking te stimuleren en faciliteren is het niet noodzakelijk om persoonsgegevens te verwerken.

3.4.3 Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum

Het voorgestelde tweede lid van artikel 10 Wet SUWI, ziet op de inrichting van regionale loketten door UWV en gemeenten. De verantwoordelijkheid voor de inrichting van de loketten vloeit voort uit de regionale samenwerking tussen UWV en gemeenten gericht op een doeltreffende en klantgerichte uitoefening van de taken van UWV en gemeenten, zoals bedoeld in artikel 9, eerste lid. De loketten zullen als toegangspoort fungeren voor publieke en private dienstverlening voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers. Vanuit het Werkcentrum zullen werkenden, werkzoekenden en werkgevers worden geïnformeerd over en eventueel doorgeleid worden naar passende arbeidsmarktdienstverlening. Om werkenden, werkzoekenden en werkgevers goed te kunnen adviseren en waar nodig te begeleiden naar een andere partij voor dienstverlening, kan het nodig zijn om gegevens te verwerken en uit te wisselen. De grondslag hiervan is gelegen in artikel 62, eerste lid.

Artikel 62, eerste lid, bepaalt dat tussen UWV en gemeenten alle noodzakelijke persoonsgegevens mogen worden verwerkt voor de uitoefening van hun wettelijke taken, voor zover dit voortvloeit uit de samenwerking, bedoeld in artikel 9 (waarvan het voorgestelde tweede lid van artikel 10 een concretisering is). Op basis hiervan kunnen UWV en gemeenten gegevens met elkaar uitwisselen voor zover noodzakelijk voor de beschreven samenwerking als ook gezamenlijk de hulpvraag van een werkende, werkzoekende of werkgever beoordelen om vervolgens te kunnen adviseren en/of door te verwijzen naar een (andere) dienstverlener.

Voorgesteld wordt artikel 62 uit te breiden met een delegatiegrondslag (voorgestelde vijfde lid) met betrekking tot onder meer artikel 10, tweede lid. Op basis hiervan zal bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald welke gegevens met welk doel gedeeld worden.

Op basis van het voorgestelde artikel 62, derde lid, onderdeel b, zijn UWV en gemeenten gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijk als bedoeld in artikel 26 van de Algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van gegevens voor de uitvoering van diensten en taken bedoeld in artikel 10, tweede lid. UWV en gemeenten geven, op basis van het voorgestelde tweede artikel van 10, samen inrichting aan de regionale loketten, waarbinnen zij een gezamenlijke rol vervullen en elkaar dienen te kunnen vervangen. Hierbij is een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid passend. De verwerkingen hebben betrekking op de registratie van gegevens in verband met de dienstverlening in het regionaal loket. UWV en gemeenten moeten bij onderlinge regeling op transparante wijze vaststellen wie feitelijk zorgt dat aan de verplichtingen van de AVG wordt voldaan. Het moet duidelijk zijn welke organisatie het aanspreekpunt is voor de uitoefening van AVG-rechten, zoals het recht op inzage in de eigen persoonsgegevens. Op basis van artikel 62, vierde lid, zullen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot deze onderlinge regeling. Daarnaast worden bij algemene maatregel van bestuur de maximale bewaartermijnen voor de te verwerken gegevens vastgesteld.

Indien de hulpvraag daartoe aanleiding geeft kunnen UWV en gemeenten de werkende, werkzoekende of werkgever vrijblijvend doorverwijzen naar passende dienstverlening. Hierbij kunnen de contactgegevens van de aanbieder van dienstverlening worden gedeeld. Indien het vrijblijvend advies aanleiding geeft tot doorverwijzing naar (dienstverlening van) UWV of gemeente, dan kunnen persoonsgegevens van de betrokkene verstrekt worden aan UWV of de gemeente teneinde contact op te kunnen nemen (zie eerdere toelichting in deze subparagraaf met

betrekking tot artikel 62, eerste lid en vijfde lid, onder b (nieuw)). Deze gegevensuitwisseling vindt plaats gericht op de effectieve inzet van dienstverlening door UWV of gemeente, op basis van artikel 30a SUWI of artikel 7 van de Participatiewet. Dit wetsvoorstel biedt, bij een doorverwijzing naar een private partij, geen grondslag voor het delen van persoonsgegevens naar deze partij.

3.4.4 Samenwerking publieke werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening

Het huidige artikel 10, eerste lid, is een concretisering van de samenwerking tussen UWV en gemeenten, bij de in artikel 9, eerste lid, genoemde wetten. Als gevolg van de voorgestelde wijziging van artikel 10, eerste lid, zal de in dit artikel genoemde regionale samenwerking eveneens betrekking hebben op de dienstverlening aan werkzoekenden, naast de reeds bestaande regionale samenwerking bij dienstverlening aan werkgevers. Hierdoor kunnen werkzoekenden met een complexere ondersteuningsbehoefte beter geholpen worden doordat de organisaties regionaal samenwerken bij het bieden van dienstverlening. Met de voorgestelde wijziging ontstaat tevens meer samenhang in de samenwerking bij de dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers. Dit draagt bij aan doeltreffende arbeidsmarktdienstverlening. De samenwerking heeft betrekking op de dienstverlening aan werkzoekenden die onder de verantwoordelijkheid van UWV of gemeenten vallen en dienstverlening ontvangen op basis van artikel 30a SUWI of artikel 7 van de Participatiewet.

In het kader van de samenwerking bij werkzoekendendienstverlening, zullen persoonsgegevens gewisseld moeten worden. Op basis van het huidige artikel 62, derde lid (het toekomstige artikel 62, derde lid, onder a), zijn UWV en gemeenten gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijk als bedoeld in artikel 26 van de Algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van gegevens voor de uitvoering van taken bedoeld in artikel 10 ten aanzien van *dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende*. De uitvoering van de taken bedoeld in het voorgestelde artikel 10, eerste lid, leidt in de meeste gevallen niet tot uitvoering van taken aan dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende. Vanuit de beoogde samenwerking zullen UWV en gemeenten gezamenlijk dienstverlening initiëren en organiseren voor de doelgroepen van beide organisaties. De inzet van de dienstverlening voor een specifiek persoon valt onder de verantwoordelijkheid van de organisatie tot wiens doelgroep de persoon behoort. Dit geldt daarmee ook voor de verwerkingsverantwoordelijkheid.

Pas als er sprake is van verwerking van persoonsgegevens van dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende is er sprake van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid. Hiervoor moeten UWV en gemeenten bij onderlinge regeling op transparante wijze vaststellen wie feitelijk zorgt dat aan de verplichtingen van de AVG wordt voldaan. Het moet duidelijk zijn welke organisatie het aanspreekpunt is voor de uitoefening van AVG-rechten, zoals het recht op inzage in de eigen persoonsgegevens. Op basis van artikel 62, vierde lid, zullen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot deze onderlinge regeling.

De grondslag voor de uitwisseling van deze persoonsgegevens, is artikel 62, eerste lid, Wet SUWI. Dit artikellid bepaalt dat tussen UWV en gemeenten alle noodzakelijke persoonsgegevens gewisseld worden voor de uitoefening van hun wettelijke taken, voor zover dit voortvloeit uit de samenwerking, bedoeld in artikel 9. Omdat artikel 10, eerste lid, een concretisering is van de genoemde samenwerking in artikel 9, valt de gegevenswisseling daarmee onder artikel 62, eerste lid, Wet SUWI.

3.4.5 Mogelijkheid om UWV-dienstverlening in te zetten voor doelgroep van gemeenten

Gemeenten kunnen hun dienstverlening inzetten voor mensen die onder de verantwoordelijkheid van UWV vallen. Dit wetsvoorstel stelt voor (artikel 9, tweede lid) eenzelfde mogelijkheid voor UWV te creëren: het inzetten van dienstverlening voor mensen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen. Deze verruiming zorgt ervoor dat UWV en gemeenten de publieke samenwerking kunnen versterken en beter rekening kunnen houden met de behoeften van mensen en werkgevers. Bij de inzet van UWV-dienstverlening voor de doelgroep van gemeenten is UWV verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van de door UWV ontvangen gegevens. UWV heeft de regie over de dienstverlening en bepaalt dan ook zelf het doel en de middelen. Het voorgaande wijzigt niet de verwerkingsverantwoordelijkheid van de gemeente. De grondslag voor de benodigde gegevensuitwisseling tussen UWV en gemeenten berust op artikel 62, eerste lid, Wet SUWI. Dit artikellid bepaalt dat tussen UWV en gemeenten alle noodzakelijke persoonsgegevens uitgewisseld mogen worden voor de uitoefening van hun wettelijke taken, voor zover dit voortvloeit uit de samenwerking, bedoeld in artikel 9. Voorgesteld wordt artikel 62 uit te breiden met een delegatiegrondslag met betrekking tot artikel 9, tweede lid (voorgestelde vijfde lid). Op basis hiervan zal bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald welke gegevens met welk doel gedeeld worden.

3.4.6 Inzet re-integratietrajecten voor mensen met een werkloosheidsuitkering

Bij de uitvoering van de re-integratietoek van UWV (artikel 30a, eerste lid), wisselt UWV gegevens van uitkeringsgerechtigden uit met private partijen die UWV inschakelt bij de re-integratie van uitkeringsgerechtigden. Artikel 54, tiende lid, bepaalt dat re-integratiebedrijven alle gegevens en inlichtingen verstrekken aan UWV die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken van UWV. Omgekeerd regelt artikel 73, negende lid dat UWV aan een re-integratiebedrijf alle gegevens en inlichtingen verstrekt die noodzakelijk zijn voor het verrichten van werkzaamheden bedoeld in artikel 30a, achtste lid. Met de voorgestelde wijziging van artikel 30a, achtste lid, verloopt de gegevensuitwisseling tussen UWV en re-integratiebedrijven met betrekking tot WW-gerechtigden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie via de hiervoor genoemde grondslagen.

3.4.6.1 Gegevensuitwisseling scholingspartijen

UWV wisselt in het kader van haar re-integratietoek tevens gegevens van uitkeringsgerechtigden uit met scholingspartijen, die door UWV als re-integratiebedrijven worden gezien. Alhoewel deze scholingspartijen inderdaad activiteiten verrichten in het kader van re-integratie, zal niet (altijd) worden voldaan aan de definitie van re-integratiebedrijf³⁴, namelijk: een persoon of bedrijf dat de inschakeling van personen in de arbeid bevordert. Daarom wordt een aparte grondslag voor gegevensuitwisseling met scholingspartijen voorgesteld. Voorgesteld wordt scholingspartijen toe te voegen aan het artikel 54, tiende lid, waardoor scholingspartijen alle gegevens en inlichtingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken van UWV aan UWV mag verstrekken. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de gegevens die worden verstrekt. Ook wordt voorgesteld scholingspartijen toe te voegen aan artikel 73, negende lid. Dit artikellid bepaalt onder meer dat UWV aan een re-integratiebedrijf alle gegevens en inlichtingen verstrekt die noodzakelijk zijn voor het verrichten van werkzaamheden bedoeld in artikel 30a, negende lid (nieuw). Hieraan wordt toegevoegd dat UWV alle gegevens en inlichtingen verstrekt aan scholingspartijen die noodzakelijk zijn voor het bieden van scholing aan een uitkeringsgerechtigde. In lagere regelgeving zullen de gegevens die verwerkt worden, worden vastgesteld.

3.4.7 Uitzondering op de verplichte uitbesteding van re-integratie op de re-integratiemarkt

Door de voorstelde uitzondering op de uitbestedingsplicht van re-integratie voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, in artikel 30a negende lid, kan bij algemene maatregel van bestuur, worden bepaald dat UWV dienstverlening kan ontwikkelen en organiseren. Op basis van artikel 9, eerste lid, kan UWV samen met gemeenten projecten opzetten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het voorgaande kan leiden tot gegevensverstrekking tussen UWV en gemeenten. Hiervoor bestaat een wettelijke grondslag in artikel 62, eerste lid, die ziet op de verwerking van noodzakelijke persoonsgegevens in het kader van de samenwerking bij de uitvoering van de taken die voortvloeien uit de daar genoemde wetten. Het tiende lid van artikel 30a biedt een delegatiegrondslag op basis waarvan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld voor onder meer de gegevensverwerking die plaatsvindt in het kader van de re-integratie genoemd in het negende lid. Op basis hiervan zal bij algemene maatregel van bestuur worden vastgesteld welke gegevens in dit geval tussen partijen verstrekt mogen worden.

4. Overige wijzigingen

Algemene wet bestuursrecht

Voorgesteld wordt om de verwijzingen in bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht naar artikel 9, vijfde lid, van de Wet SUWI, aan te passen aan de voorgestelde vernummering van artikel 9 van de Wet SUWI.

5. Verhouding tot hoger recht

Grondwet

Krachtens de artikelen 19 en 20 van de Grondwet is de bevordering van voldoende werkgelegenheid alsmede bestaanszekerheid van de bevolking en spreiding van welvaart voorwerp van zorg van de overheid. Het kabinet stelt in dat kader (onder meer) arbeidsmarktbeleid op,

³⁴ Artikel 1, eerste lid, onder o, Wet SUWI.

waarvan dit wetsvoorstel onderdeel uitmaakt. De beoogde maatregelen in dit wetsvoorstel hebben tot doel de arbeidsmarkt op bepaalde punten te versterken en daarmee bij te dragen aan het beter functioneren van de arbeidsmarkt en het vergroten van de bestaanszekerheid. Dit beleid wordt uitgevoerd door verschillende partners en uitvoeringsorganisaties, op landelijk en regionaal niveau. Dit voorstel beoogt onder meer het beter toegankelijk maken van beschikbare arbeidsmarktdienstverlening middels een intensievere samenwerking tussen publieke partijen onderling alsmede een betere samenwerking met private partijen ten behoeve van werkenden, werkzoekenden en werkgevers.

In artikel 10 van de Grondwet is het recht op privacy verankerd. Dit recht, waaronder de bescherming van persoonsgegevens valt, maakt onderdeel uit van het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit is een klassiek grondrecht, dat op meerdere plekken is vastgelegd.³⁵ Klassieke grondrechten bieden de burger bescherming tegen de overheid, die hier in principe geen inbreuk op mag maken tenzij dit is gebaseerd op legitieme wet- en regelgeving.

Artikel 8 EVRM

De rechtmatigheid van de inbreuk moet worden getoetst aan artikel 8 EVRM, aan de hand van drie samenhangende vragen. De eerste vraag is of de inbreuk bij wet is voorzien. Onderdeel van deze vraag is of de inbreuk is vastgelegd in een wettelijk voorschrift, en of burgers hieruit voldoende precies kunnen opmaken welke gegevens voor een overheidstaak gebruikt worden en hoe deze verwerkt worden. De tweede vraag is of de inbreuk dient ter bescherming van een legitieme doelstelling.³⁶ De derde vraag is of de inbreuk noodzakelijk is in een democratische samenleving. Voor wat betreft de eerste vraag geldt dat de inbreuk bij wet is voorzien. Voor zover gegevensverwerking noodzakelijk is bij de in het wetsvoorstel genoemde maatregelen, berusten deze verwerkingen op reeds bestaande of voorgestelde grondslagen in de wet SUWI. Het gaat specifiek om de artikelen 54, 62, en 73 van de wet SUWI. Deze artikelen maken gegevensverstrekking mogelijk ten behoeve van de wettelijke taken van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders en na wijziging ook voor gegevensverstrekking aan en ontvangst van de in het wetsvoorstel genoemde scholingspartijen. De uitwerking van de wettelijke bevoegdheid in lagere regelgeving voor de gegevensverwerking dragen bij aan de inzichtelijkheid en kenbaarheid voor burgers.

Ook de tweede vraag, of de inbreuk dient ter bescherming van een legitieme doelstelling, wordt bevestigend beantwoord. Dit wetsvoorstel beoogt onder meer het beter toegankelijk maken van beschikbare arbeidsmarktdienstverlening middels samenwerking door publieke partijen onderling alsmede met private partijen ten behoeve van mensen en werkgevers. De voorgestelde maatregelen dienen een legitieme doelstelling, namelijk het bevorderen van werkzekerheid en daarmee bestaanszekerheid.

De derde vraag – of de voorgestelde beperking noodzakelijk is in een democratische samenleving – wordt eveneens bevestigend beantwoord. Op het niveau van het wetsvoorstel wordt voorzien in een redelijke verhouding tussen de beperking en het belang dat met de beperking wordt gediend. De eventuele inbreuk op de privacy van burgers gaat niet verder dan noodzakelijk is voor het doel en uit het wetsvoorstel blijkt voorts voor welk doel en door welke partijen deze gegevens mogen worden verwerkt. In lagere regelgeving worden criteria gesteld ten aanzien van welke gegevens kunnen worden verwerkt en worden maximale bewaartermijnen vastgesteld. Wat betreft de subsidiariteit geldt dat niet kan worden volstaan met lichtere, minder ingrijpende instrumenten.

AVG

Het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer is een grondrecht. De verwerking van persoonsgegevens door overheden maakt hier inbreuk op. Dit is daarom aan wet- en regelgeving gebonden. De meeste van deze regels volgen uit de AVG. Iedereen die persoonsgegevens verwerkt, moet dat doen op basis van een van de zes rechtsgronden die artikel 6 AVG voorschrijft. Voor overheidsinstanties is de grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens in de regel gelegen in de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag (artikel 6, eerste lid, onder e, AVG), of het voldoen aan een

³⁵ In het internationale verdragsrecht is het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer vastgelegd in artikel 8 EVRM, artikel 17 van het Internationaal verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten en artikel 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

³⁶ Het gaat om een of meer van de in het tweede lid van artikel 8 EVRM opgesomde doelstellingen en belangen: het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

wettelijke verplichting (artikel 6, eerste lid, onder c, AVG). In casu betreft het een taak van algemeen belang. Een taak van algemeen belang moet volgen uit Unierecht of lidstatelijk recht.³⁷ In dit wetsvoorstel betreft dat de Wet SUWI, alsmede de regelgeving hierop gebaseerd.

Waarborgen bij de verwerking van persoonsgegevens

De verwerking van persoonsgegevens betreft een inbreuk op een recht. Het is daarom van belang dat deze inbreuk met passende waarborgen gepaard gaat, zodat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer proportioneel en zo minimaal mogelijk is. In lagere SUWI-regelgeving wordt vastgelegd welke persoonsgegevens verwerkt mogen worden. Dit betreffen uitsluitend persoonsgegevens waarvan de verwerking strikt noodzakelijk is teneinde de doelen in de Wet SUWI te bereiken. Ook wordt hierin nader gespecificeerd welke aanvullende waarborgen van toepassing zijn, zoals welke maximale bewaartermijnen gelden en welke technische en organisatorische maatregelen getroffen moeten worden. De gevolgen voor de gegevensverwerking die voortvloeien uit dit wetsvoorstel zijn via een DPIA in kaart gebracht. De gevolgen die voortvloeien uit de lagere regelgeving zullen eveneens via een DPIA in kaart worden gebracht. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders dienen, als verwerkingsverantwoordelijken met betrekking tot gegevensverwerking op grond van of krachtens dit wetsvoorstel, naar eigen inzicht een DPIA uitvoeren.

6. Gevolgen

Dit wetsvoorstel beoogt de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en de (regionale) samenwerking bij het bieden van passende dienstverlening te versterken. Er zijn gevolgen voor UWV en gemeenten als de (direct) betrokken organisaties die de dienstverlening uitvoeren.

De voorgestelde maatregelen raken (de organisatie van) de arbeidsmarktdienstverlening aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers. In de basis heeft dit voorstel daarmee betrekking op de gehele beroepsbevolking en alle werkgevers. Niet iedereen maakt echter van deze dienstverlening gebruik, aangezien veel transities op de arbeidsmarkt zelfstandig plaatsvinden. Slechts een gedeelte van de werkzoekenden, werkenden en werkgevers heeft behoefte aan ondersteuning bij vragen op het gebied van werk en/of ontwikkeling.

De verwachting is dat de invoering van het Werkcentrum er in elk geval bij een groep burgers toe leidt dat het hen minder moeite kost en dat zij minder tijd kwijt zijn met het zoeken van de juiste plek voor hulpvragen rondom werk en scholing. Met één heldere toegangspoort vinden meer mensen de weg naar passende dienstverlening, ook mensen die dat via bestaande routes niet of moeilijk kunnen vinden. Door het versterken van de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en de (regionale) samenwerking bij passende dienstverlening kan er meer gericht worden ingezet op het duurzaam verbinden van vraag en aanbod in de arbeidsmarktregio's.

Het regionaal organiseren van deze dienstverlening is meer passend bij de behoeften van mensen. Een regionale aanpak kan namelijk beter aansluiten bij de hulpbehoefte van verschillende groepen in de regio. De verwachting is dat meer passende arbeidsmarktbeleid en betere samenwerking van dienstverlenende organisaties positieve effecten heeft op de arbeidsparticipatie. Hiermee vindt het wetsvoorstel onder andere aansluiting bij SDG 8: Waardig werk en economische groei³⁸.

6.1 Regeldruk

Dit wetsvoorstel verbetert de arbeidsmarktdienstverlening en maakt deze toegankelijker. Dit gebeurt door het beter vorm geven van de reeds bestaande (regionale) publiek-private samenwerking en door grondslagen en taken te creëren of uit te breiden, waarmee de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en samenwerking bij het bieden van passende dienstverlening worden versterkt. Voornoemde maatregelen raken de uitvoeringspartijen. Het wetsvoorstel bevat geen wettelijke verplichtingen voor bedrijven of burgers.

Het uitgangspunt is dat de fysieke en digitale dienstverlening toegankelijker en beter vindbaar wordt voor zowel burgers als bedrijven. Dit wordt bewerkstelligd door het instellen van regionale loketten: de Werkcentra. Per arbeidsmarktregio is er op minimaal één centrale fysieke plek een Werkcentrum. De Werkcentra dienen als toegangspoort tot alle beschikbare dienstverlening. Deze

³⁷ Zie overweging 45 van de considerans van de AVG en artikel 6, derde lid, van de AVG.

³⁸ De Sustainable Development Goals (SDG's) of Duurzame Ontwikkelingsdoelen zijn in 2015 aangenomen door alle lidstaten van de VN. Het is een set doelen gericht op een duurzame en inclusieve wereld in 2030. Ook Nederland heeft zich nationaal en internationaal aan de doelen gecommitteerd. Samenhang tussen de doelen vormt het uitgangspunt: beleid gericht op één dimensie kan ook gevolgen hebben op andere doelen.

bundeling van alle beschikbare dienstverlening in de Werkcentra leidt (op termijn) tot verminderde regeldruk voor burgers, bedrijven en organisaties.

Naar verwachting leidt de bundeling van dienstverlening tot efficiëntere en snellere ondersteuning. Burgers, bedrijven en organisaties hoeven immers minder te zoeken naar het beschikbare aanbod van ondersteuning. Hierdoor kunnen werkzoekenden en werkgevers eerder in contact komen met passende oplossingen. De inzet van passende dienstverlening kan werkloosheid verkorten of voorkomen, en bedrijven helpen bij het vinden van voldoende gekwalificeerd personeel.

Er zijn eenmalige regeldrukkosten voor kennisneming door burgers en bedrijven van de voorgestelde maatregelen voor de regionale loketten. De voorgestelde maatregelen worden in samenwerking met de bestaande organisaties zo soepel mogelijk en op gepaste termijn gerealiseerd. Daarnaast wordt per doelgroep een communicatiestrategie ontwikkeld. De eenmalige kennisneming die de wijziging van burgers en bedrijven vergt, is daarom eenvoudig en wordt geschat op de standaardkosten van 2 minuten voor burgers en 3 minuten voor bedrijven.³⁹ De eenmalige regeldrukkosten worden geschat op €5,8 miljoen voor alle burgers tezamen. De eenmalige regeldrukkosten worden geschat op €6,3 miljoen voor alle bedrijven tezamen.

[Aanvullen na uitvoeringstoetsen]

6.2 Doenvermogen en burgerperspectief

Bij de uitwerking van de voorstellen in dit wetsvoorstel is o.a. rekening gehouden met de bevindingen van de Commissie Regulering van Werk⁴⁰, welke inzicht bieden in de ondersteuningsbehoeften van de werkenden, werkzoekenden en werkgevers. Daarnaast is een breed scala aan publieke en private organisaties geraadpleegd en betrokken bij de beleidsvorming.

De voorstellen vergroten de kans dat mensen op tijd en met passende dienstverlening geholpen worden. Dit is in de eerste plaats in het belang van de mensen die het betreft, maar ook in het algemeen belang. Naarmate mensen beter geholpen worden, hoeven zij minder of korter een beroep te doen op (publieke) dienstverlening, doen zij minder lang en minder frequent een beroep op inkomensondersteuning en kunnen zij een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving.

Het beter passend en meer toegankelijk maken van de dienstverlening aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers staat in dit voorstel centraal. Er is voor gekozen in elke arbeidsmarktregio één herkenbare toegangspoort te organiseren voor dienstverlening: het Werkcentrum. Voor de naamgeving van het Werkcentrum, die in lagere regelgeving wordt vastgelegd, is onderzoek gedaan, waarbij burgers, waaronder werkzoekenden en werkgevers, zijn geraadpleegd.

Om toegankelijkheid van de dienstverlening optimaal te waarborgen, kunnen burgers en bedrijven ook nog steeds aankloppen bij afzonderlijke dienstverlenende organisaties. Deze zorgen volgens het 'no wrong door'-principe voor doorgeleiding naar de juiste plek.

Er zullen ook mensen zijn die zich ondanks een ondersteuningsbehoefte, niet zelf zullen melden bij het Werkcentrum of één van de samenwerkende organisatie. Het is daarom van belang dat partijen in de arbeidsmarktregio's op een passende manier invulling geven aan de dienstverlening en deze proactief onder de aandacht van werkzoekenden en werkgevers brengen.

[Aanvullen na uitvoeringstoetsen]

6.3 Gevolgen voor de verwerking van persoonsgegevens

Voor dit wetsvoorstel is een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd. Met de DPIA op het wetsvoorstel is de noodzaak onderzocht van de voorgenomen verwerking van persoonsgegevens en zijn op gestructureerde wijze de gevolgen en risico's van de gegevensverwerkingen voor de rechten en vrijheden van betrokkenen in kaart gebracht. Ook worden maatregelen benoemd om de privacy risico's zo beperkt mogelijk te houden.

Uit de DPIA volgen als belangrijkste punten om rekening mee te houden:

³⁹ Handboek Meting Regeldrukkosten, versie 29-11-2023.

⁴⁰ Commissie Regulering van Werk, *In wat voor land willen wij werken?*, 23 januari 2020.

1. De voorstellen die zien op verdere samenwerking door UWV en gemeenten bij arbeidsmarktdienstverlening en op het vormgeven van de regionale samenwerking, leiden tot verwerking van persoonsgegevens. Vastgelegd is welke publieke partijen persoonsgegevens mogen uitwisselen met elkaar en voor welk doel. Het is noodzakelijk om aanvullend, in lagere regelgeving, vast te leggen welke (groepen) gegevens verwerkt worden en welke specifieke eisen daarvoor gelden, zoals de maximale bewaartermijnen en te treffen organisatorische en technische maatregelen (zoals het pseudonimiseren van persoonsgegevens voordat deze uitgewisseld worden).
2. De voorgenomen gegevensverwerkingen van dit wetsvoorstel moeten in samenhang beschouwd worden met de al bestaande mogelijkheden voor gegevensuitwisseling. Dit is noodzakelijk om de proportionaliteit, subsidiariteit en doelbinding van de voorgenomen verwerkingen te beoordelen. Bij de nadere afbakening van de verwerkingen in lagere regelgeving en bij het treffen van aanvullende maatregelen, zoals het opstellen van handreikingen, moeten de relevante gegevensverwerkende partijen (en hun vertegenwoordigers) betrokken worden.

De Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) van het Ministerie van SZW heeft advies over de DPIA uitgebracht. De FG heeft geadviseerd een aantal onderdelen van het wetsvoorstel nader te verduidelijken in de memorie van toelichting of nader uit te werken in lagere regelgeving. Het betreft de afbakening van de werkzaamheden in het werkcentrum, een nadere duiding van de gezamenlijke verantwoordelijkheid daarbij, alsmede het verschaffen van helderheid over de verwerkingsverantwoordelijke partij bij UWV-dienstverlening aan een gemeentelijke client. De toelichting is naar aanleiding van voornoemde bevindingen verhelderd en de lagere regelgeving is uitgebreider ingaan op de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid.

7. Uitvoering en financiële gevolgen

Het wetsvoorstel zal bijdragen aan efficiency van de uitvoering van arbeidsmarktdienstverlening doordat het voortbouwt op bestaande taken voor samenwerking in het gezamenlijk ontsluiten van dienstverlening. Daarnaast zal het wetsvoorstel leiden tot een toename van de uitvoeringslasten aan de zijde van UWV en gemeenten, gezien de nieuwe taken dan wel uitbreiding van de huidige taken. Het beter borgen van de samenwerking, onder andere via het ontsluiten van dienstverlening via een regionaal loket, draagt bij aan het verminderen van de huidige versnipperde inzet van dienstverlening via de verschillende loketten en daarbij behorende coördinerende taken. Met dit voorstel wordt een aantal taken gecreëerd dan wel uitgebreid.

Publiek-private governance voor regionaal arbeidsmarktbeleid

Het versterken van de gezamenlijke publiek-private governance heeft als doel regionale samenwerking en de inzet van arbeidsmarktdienstverlening effectiever te maken. Een meer gestroomlijnde afstemming tussen de arbeidsmarktpartijen vermindert de bureaucratische last door minder afzonderlijke overlegvormen en kan de algehele effectiviteit van arbeidsmarktdienstverlening bevorderen. Om de regionale samenwerking te borgen worden middelen beschikbaar gesteld aan sociale partners, om zich net als UWV, gemeenten en het onderwijs ook regionaal te organiseren, voor deelname in het Regionaal Beraad (structureel 4,1 mln.). Ook voor het sterker verbinden van de arbeidsmarktinfrastructuur aan de onderwijsinfrastructuur voor een leven lang ontwikkelen van werkzoekenden en werkenden via praktijkleren in het mbo wordt geld beschikbaar gesteld voor SBB (structureel 1 mln. per jaar). De arbeidsmarktinfrastructuur biedt een overleg- en uitvoeringstructuur voor landelijk en regionaal arbeidsmarktbeleid, en is daarmee een landingsplaats voor de middelen die landelijke en regionale partners daarvoor willen inzetten. Vanwege de structurele borging van de governance kan bij beleidsimpulsen de financiering en inzet gemakkelijk via deze infrastructuur verlopen, zonder dat er middelen worden ingezet voor het opzetten van een nieuwe tijdelijke (overleg- of uitvoerings-) structuur hoeven te gaan.

Vanuit de bestaande functionele regierol, zoals bedoeld in artikel 2.6 Besluit SUWI, krijgen centrumgemeenten de rol het Regionaal Beraad te organiseren en ondersteunen, en bestaande regionale overlegstructuren te integreren. Daarnaast draagt de centrumgemeente zorg voor de totstandkoming van de regionale meerjarenagenda. Voor de uitbreiding van taken worden extra middelen beschikbaar gesteld voor centrumgemeenten (structureel 4,1 mln. per jaar).

Om de beoogde regionale samenwerking en uitvoering te ondersteunen is er behoefte aan een ondersteuningsstructuur die zich richt op de werking van het stelsel, versterken van de samenwerking en kennisuitwisseling tussen arbeidsmarktregio's en partijen. De wettelijke taak aan

UWV om de ondersteuning van de regionale samenwerking te stimuleren en faciliteren leidt tot een verhoging van de uitvoeringslast van UWV (structureel 2 mln. per jaar). Voor deze nieuwe taak zal UWV structureel worden gefinancierd. Om structurele financiering aan UWV voor uitvoering van deze taak mogelijk te maken, is tevens een aanpassing in de Regeling Wet financiering sociale verzekeringen nodig. In artikel 5.40a van de Regeling Wfsv wordt bepaald welke uitvoeringskosten van UWV worden gefinancierd.

Het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum

Om publieke en private arbeidsmarktdienstverlening toegankelijk te maken, richten UWV en gemeenten een loket in van waaruit informatie en advies wordt gegeven. Het voorgaande zal leiden tot een toename van de uitvoeringslasten van zowel UWV als gemeenten. Deze toename wordt vanuit de doelstelling van de wijziging acceptabel geacht. Het Rijk zal voorzien in de middelen voor de uitvoeringskosten voor het structureel inrichten van de regionale loketten (structureel 4,75 mln. per jaar voor centrumgemeenten en UWV, totaal 9,5 mln.). Dit betreffen middelen voor de bemensing van het regionale loket om een basisinfrastructuur in iedere arbeidsmarktregio te kunnen organiseren. De verwachting is dat eventuele overige inzet voor het aanvullend inrichten en bemensen van de regionale loketten vanuit bestaande uitvoering, en daar bijbehorende bestaande financiering, kan worden ingevuld en daarmee bijdraagt aan efficiency van de uitvoering.

Het Werkcentrum dient als toegangspoort voor dienstverlening van een publiek-private netwerksamenwerking. De partijen behouden hun zelfstandigheid met de bijbehorende verantwoordelijkheid voor de eigen dienstverlening. In de startfase van de implementatie van de nieuwe basisinfrastructuur wordt een impuls gegeven om passend dienstverleningsaanbod te organiseren voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers die regulier nog niet wordt aangeboden. Voor het ontsluiten van fysieke dienstverlening wordt gebruik gemaakt van al bestaande fysieke kanalen en huisvesting, hiervoor worden geen aanvullende kosten verwacht.

Meer centraal stellen van de ondersteuningsbehoefte van werkzoekenden en werkgevers

De wijziging die betrekking heeft op de samenwerking bij werkzoekendendienstverlening wordt tevens gezien als het efficiënter uitvoeren van bestaande taken van UWV en gemeente. De verwachting is namelijk dat het niet leidt tot aanvullende inzet van dienstverlening maar aan verbeterde inzet van bestaande dienstverlening, en daarmee bijdraagt aan efficiency van de uitvoering. De aanvullende taak voor UWV en gemeenten om samen te werken bij het bieden van werkzoekendendienstverlening wordt daarmee gefinancierd binnen de bestaande financiële kaders van deze organisaties.

De wijzigingen die betrekking hebben op de het kunnen bieden van dienstverlening zijn vormgegeven als kan-bepaling. Zo kunnen uitvoeringsinstanties zelf afgewogen keuzes maken en de uitvoeringslasten beheersen. De inzet van dienstverlening door UWV of gemeenten aan individuen vindt plaats binnen de bestaande financiële kaders. Via lagere regelgeving zal de mogelijkheid geboden worden om afspraken te maken tussen UWV en gemeenten over de onderlinge financiering van dienstverlening aan een individu die onder de verantwoordelijkheid van de andere organisatie valt.

Gegevensverwerking

Om uitvoering te geven van de voorstellen in dit wetsvoorstel kan verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk zijn. In paragraaf 3.4.1 is per voorstel beschreven of gegevensverwerking inderdaad noodzakelijk is en zo ja, op basis van welke grondslag deze verwerking zal plaatsvinden. De beschreven gegevensverwerking ter uitvoering van de voorstellen van in dit wetsvoorstel hebben geen financiële gevolgen. Er wordt niet uitgegaan van gezamenlijke (informatie)systemen of aanvullende kosten voor informatievoorzieningen.

De eis om bij de verwerking van gegevens een passend beveiligingsniveau in acht te nemen en daarvoor organisatorische- en technische maatregelen te treffen, volgt rechtstreeks uit artikel 32 van de AVG en is daarom al onverkort van toepassing op UWV en de colleges. Bij de verdere uitwerking van de kaders voor gegevensuitwisseling worden Rijksbrede kaders gehanteerd die handvatten bieden voor een veilige, wendbare en zorgvuldige inrichting van de informatievoorziening, zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Deze brede kaders worden waar nodig vertaald in specifiekere uitgangspunten voor de samenwerking op de arbeidsmarktdienstverlening. Een belangrijk uitgangspunt is dat partijen die arbeidsmarktdienstverlening aanbieden niet hun ICT-systemen delen. Iedere partij gebruikt eigen ICT-systemen. Hierdoor kunnen partijen met hun ICT-systemen rekening blijven houden met de eigen context en andere dienstverleningsvormen die zij aanbieden.

Ondersteunend aan de gegevensuitwisseling binnen de arbeidsmarktinfrastructuur lopen programma's ter bevordering van het matchen tussen vraag en aanbod op basis van competenties (skills) en de uitwisseling van matchingsgegevens. Hiervoor is €6,8 mln. op jaarbasis beschikbaar als ondersteunende programmakosten.

[Aanvullen na uitvoeringstoetsen]

8. Advies en consultatie

Voor zover niet eerder besproken, komen hieronder de adviezen en reacties aan bod die zijn verkregen naar aanleiding van een gerichte adviesvraag aan de genoemde partijen en naar aanleiding van de internetconsultatie van dit voorstel.

8.1 Adviescollege toetsing regeldruk

[Advies wordt gevraagd]

8.2 Autoriteit Persoonsgegevens

[Advies wordt gevraagd]

8.3 Internetconsultatie

[Reacties worden na sluiting verwerkt]

9. Monitoring en evaluatie

Dit wetsvoorstel zal na inwerkingtreding worden geëvalueerd door middel van een invoeringstoets. Met deze toets wordt bekeken of de uitwerking van het voorstel in de praktijk uitpakt zoals is beoogd. Vervolgens zal de wetgeving op grond van de bestaande evaluatieverplichtingen vijf jaar na inwerkingtreding op effectiviteit worden geëvalueerd.

10. Inwerkingtreding

De beoogde datum voor inwerkingtreding is 1 juli 2026. Deze datum van inwerkingtreding is mede afhankelijk van de tijd die nodig is om de wijzigingen verder uit te werken in lagere regelgeving.

Artikelsgewijs

Artikel I WET STRUCTUUR UITVOERINGSORGANISATIE WERK EN INKOMEN

Onderdeel A (Artikel 1 Algemene begrippen)

Aan artikel 1 worden drie definities toegevoegd: onderwijsinstellingen, SBB en scholingspartijen. Een onderwijsinstelling bevat het middelbaar en hoger beroepsonderwijs, alsmede het wetenschappelijk onderwijs.

SBB is een samenwerkingsorganisatie van het middelbaar beroepsonderwijs en het bedrijfsleven en voert onder meer taken uit in opdracht van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, zoals het erkennen en begeleiden van leerbedrijven en het verschaffen van arbeidsmarkt- en stage informatie. De reden van het toevoegen van voornoemde organisaties aan de definities van artikel 1, wordt nader toegelicht in paragraaf 3.1.1 van de algemene toelichting.

Scholingspartij wordt gedefinieerd als een organisatie die scholing aanbiedt die voorziet in het systematisch verwerven van arbeidsmarktrelevante kennis of vaardigheden. Bij algemene maatregel van bestuur wordt het begrip nader omschreven. Het betreft scholingspartijen die reeds door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen worden ingeschakeld in het kader van de re-integratie van uitkeringsgerechtigden van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen. Deze definitie wordt opgenomen omdat er een aparte grondslag wordt toegevoegd aan de Wet SUWI in verband met gegevensuitwisseling tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en voornoemde scholingspartijen. Zie hierover de toelichting bij artikel I, onderdelen H en J, alsmede paragraaf 3.4.6.1 van de algemene toelichting, onder *Gegevensuitwisseling scholingspartijen*.

De drie definities zijn in de wijzigingsopdracht van artikel I, onderdeel A, alle aangeduid met symbool “#” in combinatie met respectievelijk de nummers 1, 2 en 3. Deze symbool-cijfer combinatie wordt gebruikt omdat naast het onderliggende wetsvoorstel het wetsvoorstel proactieve dienstverlening SZW⁴¹ eveneens voorstelt een definitie toe te voegen aan artikel 1 van de Wet SUWI. In de drukproeffase van het onderliggende wetsvoorstel zullen de symbool-cijfer combinaties worden verwijderd en worden de juiste letters aan de drie definities toegekend. Ook zal de tekst tussen blokhaken in artikel I, onderdeel A worden geschrapt.

Onderdeel B (Artikel 9 Samenwerking)

Algemeen

Aan artikel 9 wordt een artikellid toegevoegd waardoor het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen arbeidsondersteuning kan bieden als bedoeld in artikel 30a, eerste lid (waaronder eveneens het vierde tot en met zevende lid wordt geschaard: deze geven nader invulling aan de taak, genoemd in het eerste lid) aan personen die binnen de doelgroep van artikel 7 van de Participatiewet vallen en waarvoor het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen geen re-integratie- of arbeidsbemiddelingstaak heeft. Hieronder vallen eveneens personen die op basis van artikel 7, zevende lid, van de Participatiewet, ondersteund worden door het college van burgemeester en wethouders, maar een uitkering ontvangen van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (zie voor deze groep de toelichting bij artikel I, onderdeel E, onder “derde lid”).

Op basis van artikel 9, eerste lid, werken het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders reeds samen bij de uitvoering van onder meer de Wet SUWI en de Participatiewet, maar het nieuwe artikellid ziet op de omstandigheid dat het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen zijn eigen dienstverlening aanbiedt en deze zelfstandig uitvoert, aan de doelgroep van artikel 7 van de Participatiewet. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de situatie dat het verantwoordelijke college een specifieke vorm van dienstverlening niet aanbiedt, maar het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wel. Op deze manier kan van de beschikbare dienstverlening van zowel het Uitvoeringsinstituut

⁴¹ Voorstel van wet tot wijziging van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen in verband met het bevorderen van proactieve dienstverlening door het UWV, de SVB en gemeenten (keten-ID 25463).

werknemersverzekeringen als de colleges gebruik worden gemaakt, ongeacht wie deze dienstverlening verzorgt.

Het voorgaande gebeurt uitsluitend met akkoordbevinding van zowel het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen als het betreffende college van burgemeester en wethouders. Het college van burgemeester en wethouders maakt gebruik van haar expertise om te beoordelen of dienstverlening van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen voorziet in de hulpbehoefte van hun client en substantieel bij kan dragen aan de re-integratie van deze client. Er is nimmer een verplichting tot het inzetten van dienstverlening van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen. Deze arbeidsondersteuning door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen ontslaat het college van burgemeester en wethouders niet van haar verantwoordelijkheid onder artikel 7 van de Participatiewet. Ook de verplichtingen van de client onder de Participatiewet blijven ongewijzigd.

Het toe te voegen artikellid maakt nauwere samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en het college van burgemeester en wethouders op het gebied van dienstverlening mogelijk. Gedacht kan worden aan een arbeidsondersteuningstraject van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, dat kan bijdragen aan de verbetering van de arbeidsmarktpositie van een persoon die onder artikel 7 van de Participatiewet valt en daarmee onder de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de genoemde samenwerking. Hieronder vallen eveneens afspraken over de financiering van de arbeidsondersteuning.

Het nieuwe artikellid wordt opgenomen als het tweede lid van artikel 9, de huidige leden twee tot en met vijf worden vernummerd tot drie tot en met zes.

Gegevensverwerking

De voor de samenwerking noodzakelijke gegevensverwerking vindt plaats op basis van artikel 62, eerste lid, Wet SUWI. Dit artikel ziet op gegevensverstrekking die noodzakelijk is in verband met de samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders ten aanzien van onder meer de taken aan hen opgedragen in de wet SUWI en de Participatiewet.⁴² Het uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen heeft zelf de regie over de te verstrekken dienstverlening en bepaalt in dit kader zelf het doel en de middelen van de verwerking. Het uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen is dan ook verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van de gegevens die UWV van het college heeft ontvangen. Dit heeft geen invloed op de verwerkingsverantwoordelijkheid van het college zelf met betrekking tot voornoemde gegevens.

Artikel I, onderdeel I, subonderdeel 2, van dit wetsvoorstel (het toekomstige artikel 62, vijfde lid, onder b, Wet SUWI), bevat een delegatiegrondslag die ziet op welke gegevens, waaronder gegevens over gezondheid, verstrekt worden in het kader van het nieuwe artikel 9, tweede lid. Gezien de ruime grondslag van artikel 62, eerste lid, welke zonder nadere specificering tot rechtsonzekerheid kan leiden ten aanzien van welke (categorieën van) gegevens worden verwerkt, wordt het feit dat gegevens over gezondheid worden verstrekt expliciet in de delegatiegrondslag benoemd.

De gegevens die op basis van de voorgestelde delegatiegrondslag zullen worden verwerkt, voor welke gegevens een maximale bewaartermijn wordt opgenomen, betreffen in ieder geval NAW-gegevens en daarnaast gegevens over bijvoorbeeld arbeidsverleden en gevolgde opleidingen. In overeenstemming met het verbod van artikel 9, eerste lid, AVG, worden geen bijzondere persoonsgegevens verwerkt, met uitzondering van, indien noodzakelijk, gezondheidsgegevens. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de registratie van een beperking waar bij de dienstverlening rekening gehouden dient te worden (bijvoorbeeld een rolstoelvriendelijke cursuslocatie). Artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG jo. artikel 62, eerste lid en vijfde lid, Wet SUWI heft het verbod tot het verwerken van bijzondere persoonsgegevens op. Artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG bepaalt onder meer dat het recht van een lidstaat kan voorzien in een uitzondering op het verbod tot het

⁴² Dit artikel ziet eveneens op de samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank. Voor dit wetsvoorstel is deze samenwerking echter niet relevant.

verwerken van bijzondere persoonsgegevens, mits de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of betrokkene op het gebied van arbeidsrecht, sociaal zekerheids- en sociaal beschermingsrecht.

Onderdeel C (Artikel 10 Samenwerking bij dienstverlening)

Opschrift artikel 10

Het opschrift van artikel 10 wordt gewijzigd van "Regionale samenwerking bij dienstverlening" in "Samenwerking bij dienstverlening". Het artikel ziet namelijk niet uitsluitend op regionale samenwerking; de samenwerking ten aanzien van de registratie van werkzoekenden en vacatures met behulp van elektronische voorzieningen genoemd in het huidige artikel 10, eerste lid, ziet op landelijke samenwerking.

Artikel 10, eerste lid

Artikel 10, eerste lid, heeft onder meer betrekking op de regionale uitvoering van de samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeesters bij de in artikel 9, eerste lid, genoemde wetten. Middels wijziging van artikel 10, eerste lid, zal de regionale samenwerking niet alleen betrekking hebben op dienstverlening aan werkgevers, maar ook op dienstverlening aan werkzoekenden. Voor een verdere toelichting hierbij wordt verwezen naar paragraaf 3.3.1 van de algemene toelichting. Het (nieuwe) derde lid bij dit artikel bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, nadere regels over onder meer de vormgeving van deze samenwerking kunnen worden gesteld.

Artikel 10, tweede lid. Algemeen

Artikel 10, tweede lid, is een nieuw artikellid en heeft betrekking op regionale loketten. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders dienen samen zorg te dragen voor de inrichting van deze loketten. Dit betekent dat voornoemde partijen verantwoordelijk zijn voor het doen instellen van regionale loketten. Per regionaal samenwerkingsgebied (deze worden jaarlijks vastgesteld door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen op basis van artikel 10, tweede lid, Wet SUWI jo. artikel 2.4, eerste lid, Besluit SUWI) zal ten minste één regionaal loket worden ingericht.

De verantwoordelijkheid voor de invoering van deze loketten vloeit voort uit de samenwerking genoemd in artikel 9, eerste lid, welke dient te zien op een doeltreffende en klantgerichte uitoefening van de taken op grond van de in voornoemd artikellid genoemde wetten. Voor nadere informatie over deze loketten wordt verwezen naar paragraaf 3.2 van de algemene toelichting bij dit voorstel.

Eveneens wordt in artikel 10, tweede lid, bepaald dat in voornoemde loketten door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders informatie en advies met betrekking tot deelname aan de arbeidsmarkt en/of informatie en advies met betrekking tot dienstverlening met het oog op deelname aan de arbeidsmarkt wordt verstrekt. Ook kan worden doorverwezen naar dienstverlening.

Het voorgaande betreft, net als in het eerste lid van artikel 10, de regionale uitvoering van de samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders bij de in artikel 9, eerste lid, genoemde wetten. Met dienstverlening wordt in dit artikellid bedoeld op dienstverlening in brede zin. Hieronder wordt bijvoorbeeld ook een informatiemarkt of scholing geschaard. De informatie die wordt verstrekt kan van algemene aard zijn, maar kan ook zijn toegespitst op een specifieke situatie. Het advies dat wordt verstrekt is vrijblijvend, en ziet bijvoorbeeld op het in contact treden met een (aanbieder van) dienstverlening. Bij een doorverwijzing naar dienstverlening worden de contactgegevens van deze dienstverlener verstrekt. Indien wordt doorverwezen naar de dienstverlening van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of de colleges van burgemeester en wethouders zelf, bestaat ook de mogelijkheid om de persoonsgegevens van de degene die wordt doorverwezen te delen. Het uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders kunnen dit aanbieden om bijvoorbeeld een efficiëntere en snellere opstart van dienstverlening tot stand te brengen.

Daarnaast zal onder omstandigheden de hulpvraag die ziet op dienstverlening in verband met deelname aan de arbeidsmarkt worden geregistreerd. Dit doet zich voor in het geval dat

hulpvragen niet direct kunnen worden beantwoord, er moet bijvoorbeeld meer worden uitgezocht, of er zijn wachtenden. Om later contact te kunnen opnemen over de hulpvraag en, onder omstandigheden, om te verifiëren welke dienstverlening iemand kan ontvangen, zullen persoonsgegevens worden geregistreerd. Het doel van de registratie is het in kaart brengen of passende dienstverlening in de hulpvraag kan voorzien, of de verzoeker daarvoor in aanmerking komt en om contact te kunnen opnemen met de verzoeker. De persoonsgegevens die hierbij kunnen worden geregistreerd betreffen NAW-gegevens, informatie over het arbeidsverleden, uitkeringssituatie (afhankelijk van het type uitkering kan dit een gezondheidsgegeven betreffen) en eventueel (overige) gezondheidsgegevens voor zover relevant voor de hulpvraag of te ontvangen dienstverlening.

Het voorgaande betreft, net als in het eerste lid van artikel 10, de regionale uitvoering van de samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders bij de in artikel 9, eerste lid, genoemde wetten.

Uitzonderingssituatie informatie en advies

Onder omstandigheden zou sprake kunnen zijn van een eigenstandige informatie- en adviestaak. In dat geval zou de informatieverschaffing en advisering en daarmee verband houdende registratie niet voortvloeien uit de regionale uitvoering van de samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders bij de in artikel 9, eerste lid, genoemde wetten. Dit is het geval indien de persoon met hulpvraag noch onder doelgroep van de huidige Wet SUWI (voorafgaand aan de voorgestelde wijziging) valt, noch onder de doelgroep van de Participatiewet.

Hiervan is uitsluitend sprake indien deze persoon:

1. niet-uitkeringsgerechtigd is; en
2. niet bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen is ingeschreven als werkzoekende; en
3. geen dienstbetrekking heeft die (aantoonbaar) binnen vier maanden zal eindigen waarvan naar het oordeel van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen redelijkerwijs valt aan te nemen dat deze persoon recht zal hebben op een werkloosheidsuitkering; en
4. een hulpvraag heeft die niet geschaard kan worden onder de artikel 31, tweede of derde lid, Wet SUWI, die zien op het verstrekken van deugdelijke informatie en advies over de arbeidsmarkt, alsmede op het geven van voorlichting met betrekking tot de keuze van een beroep en de voor een beroep benodigde opleiding.

Gezien het feit dat de genoemde activiteiten in het voorgestelde artikel 10, tweede lid, een concretisering zijn van de verplichting tot samenwerking genoemd in artikel 9, eerste lid, maar slechts in uitzonderingsgevallen een eigenstandige taak kunnen betreffen, is ervoor gekozen deze eigenstandige taak niet separaat in hoofdstuk V van de Wet SUWI en in de Participatiewet te plaatsen. Gezien de nauwe verwevenheid van bestaande taak en nieuwe taak is het meer passend dat de activiteiten in hoofdstuk 3 van de Wet SUWI in één en hetzelfde artikellid hun beslag krijgen.

Artikel 10, tweede lid. Gegevensverwerking

Het geven van informatie of advies leidt in beginsel niet tot gegevensverwerking. Dit is echter wel het geval indien in verband met de informatie- of adviesvraag, persoonsgegevens dienen te worden geregistreerd zodat de juiste informatie beschikbaar komt. Eveneens bestaat de mogelijkheid dat de aanvrager later antwoord zal krijgen op zijn vraag en in verband daarmee gegevens worden geregistreerd. De te registreren gegevens betreffen NAW-gegevens, informatie over het arbeidsverleden, uitkeringssituatie (afhankelijk van het type uitkering kan dit een gezondheidsgegeven betreffen) en eventueel (overige) gezondheidsgegevens voor zover relevant voor de hulpvraag of te ontvangen dienstverlening. Bij een doorverwijzing naar dienstverlening worden de contactgegevens van de aanbieder verstrekt aan degene die wordt doorverwezen. Indien wordt doorverwezen naar dienstverlening van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of de colleges van burgemeester en wethouders zelf, bestaat daarnaast ook de mogelijkheid om persoonsgegevens van degene die wordt doorverwezen te delen teneinde contact op te nemen. Bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgelegd welke dat betreffen. Ook de maximale bewaartermijn wordt bij algemene maatregel van bestuur vastgelegd.

Gezien de gezamenlijke rol van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders bij het voorzien in informatie en advies over deelname aan de arbeidsmarkt en dienstverlening in verband daarmee, kan registratie door beide partijen plaatsvinden en onderling aan elkaar worden verstrekt. De geregistreerde gegevens zullen niet langer bewaard worden dan noodzakelijk is voor beantwoording van de vraag. Hiertoe zal in lagere regelgeving een maximale bewaartermijn worden opgenomen.

De gegevensverwerking vindt plaats op basis van artikel 62, eerste lid. Dit artikel ziet op gegevensverstrekking in verband met de samenwerking die voortvloeit uit artikel 9, eerste lid, tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders⁴³ ten aanzien van de taken aan hen opgedragen in (onder meer) de wet SUWI en de Participatiewet. De (beoogde) samenwerking in artikel 10, eerste lid, en het nieuwe tweede lid, vloeit, zoals hiervoor is aangegeven, voort uit voornoemd artikel 9, eerste lid.

Voor zover er sprake is van een nieuwe taak (zie hiervoor de toelichting onder het kopje: *Uitzonderingssituatie informatie en advies*) geldt eveneens dat artikel 9, eerste lid, ziet op de samenwerking in verband hiermee en ook deze verwerking daarmee onder artikel 62, eerste lid, valt.

Artikel I, onderdeel I, subonderdeel b, van dit wetsvoorstel (het toekomstige artikel 62, vijfde lid, onderdeel b, Wet SUWI), bevat een delegatiegrondslag die ziet op welke gegevens, waaronder gegevens over gezondheid, verstrekt worden in het kader van het nieuwe artikel 10, tweede lid. Gezien de ruime grondslag van artikel 62, eerste lid, welke tot rechtsonzekerheid kan leiden ten aanzien van welke (categorieën van) gegevens worden verwerkt, wordt voorzien in een delegatiegrondslag, en wordt het feit dat gegevens over gezondheid worden verstrekt expliciet in de delegatiegrondslag benoemd.

De gegevens die op basis van de voorgestelde delegatiegrondslag zullen worden verwerkt, betreffen in ieder geval NAW-gegevens en gegevens over zaken zoals werkervaring. In overeenstemming met het verbod van artikel 9, eerste lid, AVG, worden geen bijzondere persoonsgegevens verwerkt, met uitzondering van, indien noodzakelijk, gegevens over gezondheid. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de registratie van bepaalde typen uitkering (bijvoorbeeld een WIA-uitkering wordt als gezondheidsgegeven aangemerkt) of de registratie van een beperking waar bij de dienstverlening rekening gehouden dient te worden (bijvoorbeeld een rolstoelvriendelijke cursuslocatie).

Artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG jo. artikel 62, eerste lid en vijfde lid, Wet SUWI heft het verbod tot het verwerken van gezondheidsgegevens op. Artikel 9, tweede lid, onderdeel b, AVG bepaalt onder meer dat het recht van een lidstaat kan voorzien in een uitzondering op het verbod tot het verwerken van bijzondere persoonsgegevens, dit geldt bijvoorbeeld op het gebied van het arbeidsrecht, mits de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of betrokkene op het gebied van arbeidsrecht, sociaal zekerheids- en sociaal beschermingsrecht.

Op basis van het voorgestelde artikel I, onderdeel I, subonderdeel 2 (het toekomstige artikel 62, derde lid, onderdeel b), worden het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijk als bedoeld in artikel 26 van de AVG voor de uitvoering van diensten en taken bedoeld in het voorgestelde artikel 10, tweede lid. Partijen hebben namelijk een gezamenlijke rol bij het informeren, adviseren en doorverwijzen, en daarmee ook bij het registreren in verband daarmee. Deze registratie kan plaatsvinden door de ene partij en de opvolging daarvan (bijvoorbeeld uitzoeken van de hulpvraag of terugbellen) kan door de andere partij worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat de verwerkingsverantwoordelijkheid heen en weer schuift is gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid hierbij het meest passend. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders zullen in dat kader dan ook gezamenlijk doel en middelen van de verwerking bepalen. Eveneens dienen zij duidelijkheid te bieden over de respectievelijke verantwoordelijkheden ten aanzien van de verplichtingen onder de AVG. Dit zal bij onderlinge regeling gebeuren waarvoor krachtens artikel 62, vierde lid, bij

⁴³ Dit artikel ziet eveneens op de samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank. Voor dit wetsvoorstel is deze samenwerking echter niet relevant.

algemene maatregel van bestuur voorwaarden worden gesteld. Voor verdere informatie hierover wordt verwezen naar paragraaf 3.4.3 van de algemene toelichting.

Onderdeel D (Artikel 10a Samenwerking in toeleiding naar werk)

De betrokkenheid van private partijen bij de samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders in dit artikel wordt verder uitgebreid, zowel qua reikwijdte als qua partijen. Het huidige artikel 10a heeft betrekking op de samenwerking van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeesters en wethouders, bedoeld in artikel 9 en 10, eerste lid, met medebetrokkenheid van de werknemers- en werkgeversorganisaties bij de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet.

Voorgesteld wordt om de bepaling dat de medebetrokkenheid slechts ziet op de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 7, Participatiewet, te laten vervallen. Artikel 7, Participatiewet ziet op arbeidsinschakeling door het college van burgemeester en wethouders. In de praktijk fungeren de sociale partners (evenals andere private partijen) op meerdere vlakken als overlegpartner van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders en niet slechts op onderwerpen die vallen onder artikel 7, Participatiewet. Voor een verdere toelichting hierover wordt verwezen naar paragraaf 3.1.1 van de algemene toelichting.

Daarnaast wordt voorgesteld om naast de werknemers- en werkgeversorganisaties in ieder geval ook de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en onderwijsinstellingen te betrekken bij de samenwerking. SBB verbindt het middelbaar beroepsonderwijs en het bedrijfsleven en voert in opdracht van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap taken uit, zoals het erkennen en begeleiden van leerbedrijven, o.a. voor stages en leerbanen. Onderwijsinstellingen bieden scholing ten behoeve van de arbeidsmarkt. Daarnaast kan het aansluiten van overige partijen, zoals bijvoorbeeld intermediairs, van toegevoegde waarde zijn. Derhalve wordt voorgesteld om artikel 10a op dit punt te wijzigen en naast de werknemers- en werkgeversorganisaties, eveneens SBB en onderwijsinstellingen expliciet te vermelden en de mogelijkheid te creëren om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur overige partijen aan te wijzen. Door deze partijen in lagere regelgeving aan te wijzen wordt flexibiliteit gecreëerd ten aanzien van bijvoorbeeld het toevoegen van een partij.

Tot slot wordt in artikel 10, derde lid, de verwijzing naar artikel 10, eerste lid, gewijzigd in artikel 10, eerste en tweede lid, als gevolg van de toevoeging van een nieuw tweede lid aan artikel 10. Dit tweede lid heeft onder meer betrekking op het verstrekken van informatie en advies met betrekking deelname aan de arbeidsmarkt en dienstverlening in verband met deze deelname, zoals nader is toegelicht in paragraaf 3.2 van de algemene toelichting.

Onderdeel E (Artikel 30a Taak re-integratie van personen en arbeidsbemiddeling)

Derde lid

Het derde lid van artikel 30a bepaalt dat indien het college van burgemeester en wethouders op basis van artikel 7, derde lid, onderdeel c, en artikel 7, zevende lid, van de Participatiewet personen ondersteunt en voorzieningen biedt, het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen geen taak heeft ten aanzien van deze personen.

Uit de wetsgeschiedenis bij het huidige artikel 30a, derde lid, is af te leiden dat 'ondersteuning' in de zin van artikel 7 van de Participatiewet en artikel 30a, derde lid, Wet SUWI, doelt op de re-integratieverantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders.⁴⁴

Artikel 7, derde lid, onderdeel c, Participatiewet, ziet op personen ten behoeve van wie loonkostensubsidie is verleend. Onder bepaalde voorwaarden vallen deze personen onder de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders, ongeacht of het college een voorziening biedt.

Artikel 7, zevende lid, Participatiewet, bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders en het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kunnen overeenkomen dat het college personen

⁴⁴ Kamerstukken II, 2007/08, 31514, nr. 3.

aan wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een uitkering verstrekt, ondersteunt en aan die personen voorzieningen aanbiedt als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, van artikel 7. Blijkens de wetsgeschiedenis bij het huidige artikel 30a, derde lid, Wet SUWI, moet artikel 7, zevende lid, Participatiewet, aldus worden uitgelegd dat het college van burgemeester en wethouders haar dienstverlening zowel zonder als met overname van de re-integratie taak kan verlenen. Alleen als partijen overeenkomen dat het college van burgemeester en wethouders ook de re-integratietask overneemt, dan heeft het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen deze taak niet.⁴⁵

Het voorgaande blijkt echter niet ondubbelzinnig uit artikel 30a, derde lid, Wet SUWI. Daarin staat dat het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen geen re-integratietask heeft als het college van burgemeester en wethouders "die personen ondersteunt en aan die personen voorzieningen aanbiedt", terwijl het aanbieden van voorzieningen niet relevant is voor de vraag of de re-integratieverantwoordelijkheid door het college van burgemeester en wethouders wordt overgenomen. Daarom wordt voorgesteld de wettekst in overeenstemming met de wetsgeschiedenis te brengen.

De strekking van artikel 30a, derde lid, Wet SUWI is dat het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen geen re-integratietask heeft als het college van burgemeester en wethouders deze taak heeft. Daarom wordt voorgesteld om de woorden "en aan die persoon voorzieningen biedt" te schrappen. Het bieden van een voorziening door het college van burgemeester en wethouders aan een uitkeringsgerechtigde van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen betekent namelijk niet dat het college van burgemeester en wethouders ook de re-integratieverantwoordelijkheid van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen overneemt. Dit is uitsluitend het geval als dit uitdrukkelijk tussen partijen is overeengekomen, hetgeen wordt verwoordt als 'ondersteuning'.

Achtste lid

Het achtste lid van artikel 30a bepaalt dat de werkzaamheden genoemd in het vierde tot en met zevende lid, niet worden verricht voor uitkeringsgerechtigden op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen en de Werkloosheidswet. Deze dienstverlening betreft: het vaststellen van een re-integratievisie (vierde lid), de evaluatie en bijstelling van deze visie (vijfde lid), het eventueel opstellen van een re-integratieplan (zesde lid) en het vaststellen van verplichtingen en rechten van de uitkeringsgerechtigde voor zover niet reeds vermeld in de re-integratievisie (zevende lid).

De onderdelen a tot en met c van artikel 8 bevatten echter drie uitzonderingen op het bovenstaande. Hier wordt een vierde uitzondering aan toegevoegd (onderdeel d), te weten WW-uitkeringsgerechtigden die, naar het oordeel van UWV, een kwetsbare arbeidsmarktpositie hebben. Ook voor deze groep zullen de genoemde werkzaamheden in de leden 4 tot en met 7 worden verricht, indien van toepassing. Voor een toelichting bij deze uitzondering, alsmede voor een omschrijving van het begrip 'kwetsbare arbeidsmarktpositie', wordt verwezen naar de algemene toelichting, paragraaf 3.3.3.

Negende lid

Algemene omschrijving negende lid

Het negende lid van artikel 30a, bepaalt onder welke omstandigheden het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen bepaalde taken met betrekking tot re-integratie van uitkeringsgerechtigden laat uitvoeren door een re-integratiebedrijf. Dit geldt bijvoorbeeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Herstel omissie eerdere wetwijziging

Het huidige negende lid bepaalt eveneens dat het voorgaande niet geldt voor de uitkeringsgerechtigden bedoeld in het achtste lid. Hiermee wordt verwezen naar de uitkeringsgerechtigden vermeld in de onderdelen a, b en c van het achtste lid. Ten tijde van de toevoeging van het achtste lid aan artikel 30a op 1 juli 2012, bevatte het achtste lid uitsluitend het huidige onderdeel a.⁴⁶ Met ingang van 1 januari 2019 zijn de groepen uitkeringsgerechtigden

⁴⁵ Kamerstukken II 2007/08, 31514, nr. 3.

⁴⁶ Stb. 2012, 224.

genoemd in de onderdelen b en sub c, aan het achtste lid toegevoegd.⁴⁷

Het was echter niet de bedoeling dat de uitkeringsgerechtigden vermeld bij de onderdelen b en c, eveneens onder de uitzondering van het negende lid zouden vallen. Deze omissie wordt hersteld door de verwijzing naar het achtste lid, te wijzigen in een verwijzing naar het achtste lid, onderdeel a.

Uitzondering op uitvoering door re-integratiebedrijf

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen dient re-integratie van uitkeringsgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te laten verrichten door een re-integratiebedrijf. Voorgesteld wordt deze verplichting te versoepelen. Dit creëert de mogelijkheid dat het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen van meer re-integratiemogelijkheden gebruik kan maken. De versoepeling zal zien op re-integratiefaciliteiten die gezamenlijk door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders worden ontwikkeld, eventueel met behulp van andere arbeidsmarktpartijen. Ook kan de versoepeling zien op reeds bestaande of nog te ontwikkelen faciliteiten door ofwel het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen ofwel de colleges van burgemeester en wethouders met andere arbeidsmarktpartijen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.3.4 van de algemene toelichting.

Voor een dergelijke versoepeling dient het negende lid te worden gewijzigd. Deze wijziging voorziet in de mogelijkheid een uitzondering te maken bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voor wat betreft de verplichting de re-integratie ten behoeve van personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt aan een re-integratiebedrijf uit te besteden. Deze uitzondering zal zien op voornoemde gezamenlijk ontwikkelde trajecten.

Gegevensverwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester in verband met deze trajecten, kan plaatsvinden op basis van artikel 62, eerste lid. Dit artikel ziet op gegevensverstrekking in verband met de samenwerking die voortvloeit uit artikel 9 tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders⁴⁸ ten aanzien van de taken aan hen opgedragen in (onder meer) de Wet SUWI en de Participatiewet. Artikel 30a, tiende lid, bevat een delegatiegrondslag op basis waarvan bij algemene maatregel van bestuur zal worden vastgesteld welke (categorieën van) gegevens zullen worden verstrekt, evenals de maximale bewaartermijn daarvan. Dit betreffen de gegevens die noodzakelijk zijn voor het re-integratietraject. Dit zullen in ieder geval NAW-gegevens betreffen en kunnen eveneens gegevens betreffen over bijvoorbeeld arbeidsverleden en gevolgde opleidingen. In overeenstemming met het verbod van artikel 9, eerste lid, AVG, worden geen bijzondere persoonsgegevens verstrekt, met uitzondering van, indien noodzakelijk, gezondheidsgegevens. Het verbod tot het verwerken van bijzondere persoonsgegevens, wordt in casu, voor wat betreft gezondheidsgegevens, opgeheven door artikel 9, tweede lid, onderdeel b, van de AVG, jo. artikel 30, eerste lid, onder b, van de Uitvoeringswet AVG. Op basis van voornoemde artikelen zijn bestuursorganen bevoegd deze gegevens te verstrekken in het kader van de re-integratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Onderdeel F (Artikel 30e. Taak faciliteren ondersteuningsstructuur ten behoeve van samenwerking)

Het voorgestelde artikel 30e bevat een taak voor het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen om ondersteuning te faciliteren ten behoeve van de samenwerking bedoeld in de artikelen 9, 10 en 10a. Deze artikelen hebben betrekking op de samenwerking tussen onder meer het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeesters en wethouders bij de uitvoering van diverse wetten, daarnaast op de regionale samenwerking van voornoemde partijen bij de dienstverlening in het kader van deze wetten en tot slot op de samenwerking van voornoemde partijen bij toeleiding naar werk. Bij de samenwerking in het kader van toeleiding naar werk worden de werknemers-, werkgeversorganisaties, SBB en onderwijsinstellingen mede betrokken. Ook andere private partijen kunnen hierbij worden betrokken.

⁴⁷ Stb. 2018, 424.

⁴⁸ Dit artikel ziet eveneens op de samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank. Voor dit wetsvoorstel is deze samenwerking echter niet relevant.

De ondersteuning dient zich in ieder geval te richten op het versterken van de regionale samenwerkingsverbanden. Voor een nadere omschrijving wordt verwezen naar paragraaf 3.1.2 van de algemene toelichting. De ondersteunende werkzaamheden hebben geen betrekking op werkzaamheden van de Sociale verzekeringsbank.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de ondersteuning.

Onderdeel G (Artikel 31. Beoordeling kans op werk en informatie over de arbeidsmarkt en sociale verzekeringen)

Artikel 31, tweede lid, bepaalt dat het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen zorg draagt voor én gevraagde en ongevraagde verstrekking van deugdelijke informatie en advies over de arbeidsmarkt, én over zijn taak in verband met de uitvoering van de in artikel 30, eerste lid, genoemde verzekeringen en wetten en de in artikel 30a bedoelde taak. (Artikel 30, eerste lid, bevat de wetten op basis waarvan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een uitkering verstrekt en artikel 30a bevat de re-integratietaak van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.)

Om te verduidelijken dat de informatie- en adviesfunctie met betrekking tot de arbeidsmarkt in brede zin geldt, en dus niet uitsluitend in verband met de onder de in artikel 30, eerste lid, genoemde wetten of de re-integratietaak van artikel 30a, wordt voorgesteld om in artikel 31, tweede lid, voor "alsmede" een komma toe te voegen.

De verduidelijking van het artikel sluit aan bij de uitleg die in de praktijk aan dit artikel wordt gegeven en is te meer van belang omdat de wetsgeschiedenis op dit punt onvoldoende duidelijkheid verschaft.

Onderdelen H en J (Artikel 54. Verstrekking van gegevens aan o.m. het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en Artikel 73. Gegevensverstrekking door o.m. het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen)

In het kader van zijn re-integratietaak (artikel 30a, eerste lid) zet het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen scholing in ten behoeve van uitkeringsgerechtigden. Deze scholing heeft betrekking op het verwerven van arbeidsmarktrelevante kennis of vaardigheden nodig voor de uitoefening, het behoud of het verkrijgen van een taak, functie of beroep in dienstbetrekking of als zelfstandig ondernemer. In verband met voornoemde scholing wisselt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen gegevens met scholingspartijen. Deze scholingspartijen worden door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen als re-integratiebedrijf beschouwd, zij dragen immers bij aan de re-integratie van de uitkeringsgerechtigde. Voor wat betreft de gegevensverstrekking aan en ontvangst van gegevens van scholingspartijen, baseert het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen zich dan ook op de artikelen 54, tiende lid en artikel 73, negende lid, de grondslagen voor gegevensverstrekking aan en door re-integratiebedrijven. Strikt genomen kan een scholingspartij echter niet gelijkgesteld worden aan een re-integratiebedrijf. Een scholingspartij heeft in beginsel niet de inschakeling van personen in het arbeidsproces als (hoofd)doel. In het licht van het voorgaande wordt dan ook een aparte grondslag voor gegevensverstrekking aan en door scholingspartijen voorgesteld. Hiervoor worden de artikelen 54, tiende lid en 73, negende lid, gewijzigd.

Artikel 54, tiende lid, bepaalt dat re-integratiebedrijven aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen alle gegevens en inlichtingen verstrekken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de krachtens deze wet aan het Uitvoeringsinstituut opgedragen taken. Ook kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld voor de gegevens die worden verstrekt.

Voorgesteld wordt om aan artikel 54, tiende lid, scholingspartijen toe te voegen, zodat het artikellid betrekking zal hebben op zowel re-integratiebedrijven als scholingspartijen. Eveneens wordt voorgesteld om toe te voegen dat onder alle te verstrekken gegevens in elk geval gegevens over gezondheid worden verstaan. Deze toevoeging strekt ter verduidelijking van het type gegevens dat wordt verstrekt. Bij voortijdige beëindiging van een re-integratie- of scholingstraject informeert het re-integratiebedrijf of de scholingspartij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen over de reden daarvan. Een reden om een traject niet voort te zetten kan liggen in de ontwikkeling van nieuwe beperkingen of een toename van bestaande beperkingen

bij een client. Ook kan het nodig zijn om in de fase van afstemming van het traject gezondheidsgegevens te delen, alsmede tijdens het traject, als bijstelling van het traject nodig blijkt te zijn vanwege gezondheidsredenen.

Artikel 9, eerste lid, AVG verbiedt het verwerken van bijzondere persoonsgegevens. Dit verbod wordt in casu, voor wat betreft gezondheidsgegevens, echter opgeheven door artikel 9, tweede lid, onderdeel b, van de AVG, jo. artikel 30, eerste lid, onder b, van de Uitvoeringswet AVG. Op basis van voornoemde artikelen zijn re-integratiebedrijven en scholingspartijen bevoegd deze gegevens te verstrekken in het kader van de re-integratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid. Zowel de re-integratiebedrijven als scholingspartijen betreffen in het onderhavige geval instellingen die ten behoeve van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen in het kader van re-integratie werkzaam zijn.

Krachtens de delegatiegrondslag van artikel 54, tiende lid, zullen regels worden gesteld voor de gegevens die worden verstrekt door re-integratiepartijen (en na de voorgestelde wijziging, ook door scholingspartijen) aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen. Dit zullen NAW-gegevens betreffen en gezondheidsgegevens, mits noodzakelijk. Ook zal hiervan de maximale bewaartermijn worden vastgelegd. Daarnaast sluit het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen raamovereenkomsten met zowel re-integratiebedrijven als scholingspartijen waarin waarborgen met betrekking tot gegevensdeling worden opgenomen.

Naast artikel 54, tiende lid, wordt eveneens voorgesteld artikel 73, negende lid, te wijzigen. Dit artikellid bepaalt onder meer dat het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen aan een re-integratiebedrijf alle gegevens en inlichtingen verstrekt die noodzakelijk zijn voor het verrichten van werkzaamheden bedoeld in artikel 30a, negende lid (dat als gevolg van artikel I, onderdeel E, van dit wetsvoorstel wordt gewijzigd). Artikel 73, negende lid wordt gesplitst in een aanhef en een onderdeel a en b.

Aanhef

Voorgesteld wordt om aan het artikel toe te voegen dat onder alle te verstrekken gegevens eveneens gegevens over gezondheid worden verstaan. Deze toevoeging strekt, gegeven het feit dat scholingspartijen aan dit artikel worden toegevoegd, ter verduidelijking van het type gegevens dat wordt verstrekt. Scholingspartijen dienen te kunnen worden geïnformeerd over eventuele beperkingen die van invloed kunnen zijn op scholingstrajecten, zoals fysieke- of leerbeperkingen, of bijvoorbeeld een maximale belasting waar rekening mee dient te worden gehouden. Dit betreffen alle gezondheidsgegevens, net zoals, onder omstandigheden, het type uitkering van een client. Op basis van artikel 9, tweede lid, onderdeel b, van de AVG, jo. artikel 30, eerste lid, onder b, van de Uitvoeringswet AVG, is het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen bevoegd deze gegevens te verstrekken in het kader van de re-integratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Onderdeel a

In het voorgestelde artikel 73, negende lid, onderdeel a, wordt de verwijzing naar artikel 30a, achtste lid, gewijzigd in artikel 30a, negende lid. Op 1 juli 2012 is aan artikel 30a, van de wet SUWI, een nieuw achtste lid toegevoegd.⁴⁹ Tegelijkertijd werd het voormalig achtste lid vernummerd tot het negende lid. Per abuis is toen de verwijzing in artikel 73, negende lid, naar het achtste lid van artikel 30a niet gewijzigd. Deze omissie wordt met de voorgestelde wijziging hersteld.

Onderdeel b

Onderdeel b is nieuw en ziet op gegevensverstrekking van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen richting scholingspartijen en betreft alle gegevens en inlichtingen die noodzakelijk zijn voor het bieden van scholing aan een uitkeringsgerechtigde. Het elfde lid van artikel 73a, voorziet in een delegatiegrondslag voor het vaststellen van onder meer de gegevens die verwerkt worden op basis van artikel 73, negende lid. Voor wat betreft scholing betreft dit NAW-gegevens alsmede gezondheidsgegevens zoals hiervoor genoemd onder "*Aanhef*". Eveneens zal krachtens deze delegatiegrondslag de maximale bewaartermijn van deze gegevens worden vastgesteld.

⁴⁹ *Stb.* 2012, 224.

Onderdeel I (Artikel 62. Onderlinge gegevensverstrekking door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, de Sociale verzekeringsbank en de gemeenten)

Voorgesteld wordt om aan artikel 9 een artikellid toe te voegen waardoor het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen ondersteuning kan bieden aan een persoon die binnen de doelgroep van artikel 7 van de Participatiewet valt en waarvoor het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen geen re-integratie- of arbeidsbemiddelingstaak heeft. Zie hierover de toelichting bij artikel I, onderdeel B.

Aan artikel 10 wordt voorgesteld een artikellid toe te voegen met betrekking tot de inrichting van regionale loketten door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders, waarin informatie en advies wordt verstrekt en eventueel wordt doorverwezen naar dienstverlening. Dit is een nadere invulling van en vloeit voort uit de in artikel 9 genoemde samenwerking tussen voornoemde partijen. Zie hierover de toelichting bij artikel I, onderdeel C, artikel 10, tweede lid. Artikel 62, eerste lid, bepaalt dat het uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders elkaar de noodzakelijke gegevens kunnen verstrekken bij de uitvoering van taken voor zover deze voortvloeit uit de samenwerking bedoeld in artikel 9.

In het kader van de rechtszekerheid is het van belang te bepalen welke gegevens dit betreft. Derhalve wordt voorgesteld een nieuw lid toe te voegen aan artikel 62, dat bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld voor de gegevens die het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders elkaar kunnen verstrekken in het kader van de samenwerking op grond van en krachtens het voorgestelde tweede lid van artikel 9 en tweede lid van artikel 10.

Daarnaast wordt voorgesteld het derde lid van artikel 62 te wijzigen. Het huidige artikellid ziet op gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid bij de uitvoering van diensten en taken door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders bedoeld in artikel 10 ten aanzien van *dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende*.

Zoals hiervoor vermeld wordt voorgesteld om een nieuw artikellid aan artikel 10 toe te voegen. Voor de gegevensverwerking in het kader daarvan is echter gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid ten aanzien van persoonsgegevens van *een ieder* wiens gegevens worden geregistreerd van belang en niet uitsluitend ten aanzien van *dezelfde uitkeringsgerechtigde of werkzoekende*. Derhalve wordt voorgesteld het huidige artikel 62, derde lid, te splitsen in een aanhef en een onderdeel a en b, waarbij onderdeel a betrekking heeft op het huidige artikel 10, eerste lid, en onderdeel b op het voorgestelde artikel 10, tweede lid. In het geval van het voorgestelde artikel 10, tweede lid, is gezamenlijke verantwoordelijkheid van belang gezien de nauwe samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de colleges van burgemeester en wethouders waarvoor beide partijen toegang tot deze gegevens dienen te hebben. Zie hierover de toelichting bij artikel I, onderdeel C, met betrekking tot artikel 10, tweede lid.

ARTIKEL II ALGEMENE WET BESTUURSRECHT

De artikelen 2 en 9 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht, verwijzen naar artikel 9, vijfde lid, Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen. Artikel I, onderdeel B, van dit wetsvoorstel vernummert echter het vijfde lid van artikel 9 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen tot het zesde lid.

De artikelen 2 en 9 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht worden hierop aangepast en verwijzen na wijziging beide naar artikel 9, zesde lid, Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

ARTIKEL III EVALUATIE

Dit wetsvoorstel wordt na inwerkingtreding geëvalueerd door middel van een invoeringstoets. Met deze toets wordt bekeken of de uitwerking van het voorstel in de praktijk uitpakt zoals is beoogd. Binnen vijf jaar na inwerkingtreding van artikel I, onderdeel C (het artikel dat ziet op de regionale loketten), wordt een verslag aan de Staten-Generaal gestuurd over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk.

ARTIKEL IV INWERKINGTREDING

De beoogde datum voor inwerkingtreding is 1 juli 2026.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Y.J. van Hijum

CONCEPT